

**UCHWAŁA NR LXVI/584/2024
RADY GMINY WILKOWICE**

z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie oceny aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.),

Rada Gminy Wilkowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się przedstawione przez Wójta Gminy Wilkowice i zaopiniowane przez Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną wyniki „Oceny aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023”.

§ 2. 1. Stwierdza się, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice, przyjęte uchwałą Rady Gminy Wilkowice Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010 roku umożliwia prowadzenie polityki przestrzennej gminy, jednak w wielu aspektach wymaga zmiany.

2. Potwierdza się, że toczą się prace nad opracowaniem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice, które będzie umożliwiło prowadzenie polityki przestrzennej w zakresie czasowym określonym w art. 64 ust. 2 i 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688). Prace nad tym dokumentem zainicjowane zostały Uchwałą Rady Gminy Wilkowice nr XLV/379/2018 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice i mogą zostać dokończone z uwagi na spełnienie warunku określonego w art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) tj. przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wystąpiono o opinie i uzgodnienia projektu studium.

§ 3. Stwierdza się, że obowiązujące na obszarze gminy Wilkowice miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zachowują aktualność.

§ 4. „Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023” stanowi załącznik do uchwały.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wilkowice.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Marcin Kwiatek

Gmina Wilkowice

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

Marzec 2024

Spis treści:

I. WSTĘP	3
1 Podstawa prawna analizy	3
2 Cel analizy	3
3 Przedmiot analizy	4
II. ANALIZA KONDYCJI GMINY	6
1 Demografia.....	6
2 Rynek pracy	13
3 Mieszkalnictwo.....	14
4 Usługi publiczne	15
4.1 Edukacja.....	15
4.2 Opieka zdrowotna i opieka społeczna.....	17
4.3 Kultura, Sport, Rekreacja	18
5 Potencjał gospodarczy.....	21
6 Budżet gminy	23
7 Gospodarka nieruchomościami.....	24
7.1 Struktura użytkowania gruntów	24
7.2 Zasób nieruchomości gminnych.....	25
8 Infrastruktura komunalna.....	25
9 Infrastruktura komunikacyjna.....	27
10 Podsumowanie	29
III. ANALIZA DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH.....	30
1 Dokumenty planistyczne obowiązujące	30
1.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice.....	30
1.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	30
1.3 Dokumenty planistyczne w trakcie opracowania	32
2 Analiza aktualności studium	32
2.1 Ocena zgodności studium z dokumentami strategicznymi.....	32
2.2 Ocena zgodności studium z obowiązującymi przepisami prawa.....	33
3 Analiza aktualności planów miejscowych	48
3.1 Ocena zgodności planów z obowiązującymi przepisami prawa	48
3.2 Wnioski	52
4 Analiza wniosków o zmianę studium i planów miejscowych	52

5	Ocena postępów w opracowaniu dokumentów planistycznych - stopień realizacji programu prac planistycznych.....	67
6	Analiza rezerw inwestycyjnych gminy	67
6.1	Zabudowa mieszkaniowa	68
6.2	Zabudowa usługowa i produkcyjna.....	68
6.3	Zadania własne gminy	68
IV.	ANALIZA RUCHU INWESTYCYJNEGO	70
1	Zmiany w zagospodarowaniu terenów na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.....	70
1.1	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.....	70
1.2	Decyzje o warunkach zabudowy	72
1.3	Decyzje o pozwoleniu na budowę.....	73
2	Inwestycje realizowane przez Gminę w latach 2016-2023.....	74
V.	WIELOLETNI PROGRAM SPORZĄDZANIA PLANÓW MIEJSCOWYCH	76
VI.	PODSUMOWANIE.....	77

I. WSTĘP

1 Podstawa prawna analizy

Podstawę prawną opracowania stanowi art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 poz. 977 ze zmianami). Na ocenę aktualności dokumentów planistycznych gminy Wilkowice miały wpływ przepisy art. 65 i 67 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688).

Zgodnie z nimi, w celu oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego. Wyniki analiz, po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, wójt przekazuje radzie gminy co najmniej raz w czasie trwania kadencji.

Z uwagi na wejście w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, która ustaliła datę wygaśnięcia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z chwilą wejścia w życie planu ogólnego gminy, ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r., poniższa analiza odnosi się do aktualności ustaleń studium na dzień sporządzenia niniejszej analizy oraz przedstawia zakres ewentualnych zmian w kontekście zapisów planu ogólnego i innych dokumentów planistycznych.

Pozostałych analiz: obowiązujących planów miejscowych, wniosków o zmianę studium/planów, decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę dokonano z uwzględnieniem znowelizowanych przepisów planowania przestrzennego, a więc mając na uwadze konieczność uchwalenia planu ogólnego dla gminy Wilkowice.

2 Cel analizy

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy jest podstawą oceny aktualności polityki przestrzennej gminy, której głównym narzędziem było dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Jednym z aspektów aktualności jest zgodność tych dokumentów z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz dokumentami wyższego szczebla. W niniejszym opracowaniu analizy ustaleń studium dokonano także w odniesieniu do ustawowego zakresu planu ogólnego, zwracając uwagę na ustalenia i pojęcia, których nie zawiera studium.

Z kolei rozpatrzenie wniosków w sprawie zmiany studium lub sporządzenia/zmiany miejscowych planów oraz analiza wydawanych decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego, pozwala ocenić prawidłowość oraz wypełnienie założeń polityki przestrzennej w aspekcie potrzeb rozwoju gminy. Wnioski o zmianę studium/planu miejscowego potraktowano jako wnioski o zmianę planu ogólnego/planu miejscowego.

Celem opracowania niniejszej analizy jest określenie, na ile zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy powodują potrzebę aktualizacji polityki przestrzennej, określonej w obowiązującym dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego albo zmiany obowiązujących lub opracowania nowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wnioski z analizy aktualności planów miejscowych są podstawą do opracowania wieloletniego programu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3 Przedmiot analizy

Przedmiotem opracowania jest „Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice”, zwana w dalszej części „Analizą”. W opracowaniu wzięto pod uwagę zmiany w zagospodarowaniu, które zaszły w latach 2016-2023.

„Analizę” sporządzono dla obszaru w granicach administracyjnych Gminy Wilkowice.

Na wstępie należy podkreślić, iż ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym była wielokrotnie nowelizowana, tym samym „Analiza” będzie odnosiła się do najbardziej aktualnej wersji ustawy. Uwzględni termin zachowania w mocy obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do 31 grudnia 2025 r. i wejście w życie nowego aktu planowania, jakim jest plan ogólny gminy.

W zakres „Analizy” wchodzi:

- analiza kondycji gminy, obejmująca dane statystyczne w ujęciu porównawczym, pozwalająca na zilustrowanie przeobrażeń jakim uległy Wilkowice w badanym okresie;
- ocena aktualności studium i planów miejscowych z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym,
- ocena postępów w opracowaniu planów miejscowych i realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazanych w obowiązującym studium,
- analiza obowiązujących aktów planistycznych, w tym:
  - zgodności planów miejscowych z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innymi przepisami,
  - zgodności obowiązujących planów miejscowych z faktycznym stanem zagospodarowania terenu oraz analiza wniosków o zmianę planu,
  - analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydanych w latach 2016-2023,
- stopień aktualności obowiązujących planów miejscowych i studium w kontekście nowych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności wprowadzenia nowych aktów planistycznych: planu ogólnego i zintegrowanego planu inwestycyjnego,
- wskazanie wpływu zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na aktualność ustaleń studium oraz zakresu jego ustaleń wymagających aktualizacji w planie ogólnym,
- opracowanie wieloletniego programu sporządzania aktów planowania przestrzennego:
  - planu ogólnego,
  - miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

Poprzednia „Analiza zmian...” obejmowała okres od 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2016 r. i zakończona została podjęciem uchwały nr XXVIII/225/2016 z dnia 26 października 2016 roku w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice. Niniejsza analiza będzie obejmowała okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2023 r. co zapewnia ciągłość analiz przestrzennych jednocześnie na przyszłość zapewni możliwość pozyskiwania danych w ujęciu rocznym.

II. ANALIZA KONDYCJI GMINY

1 Demografia

W pierwszym półroczu 2023 r. w Wilkowicach zamieszkiwało 13 329 osób. Na dzień opracowania „Analizy...” GUS nie opublikował jeszcze pełnych danych za rok 2023r, stąd często w ramach niniejszej analizy podawane będą dane na 31 grudnia 2022 r.

Dynamika zmian stanu ludności na przestrzeni ostatnich 7 lat ma charakter dodatni.

Tabela 1 Dynamika zmian stanu ludności na przestrzeni lat (2016-2022)

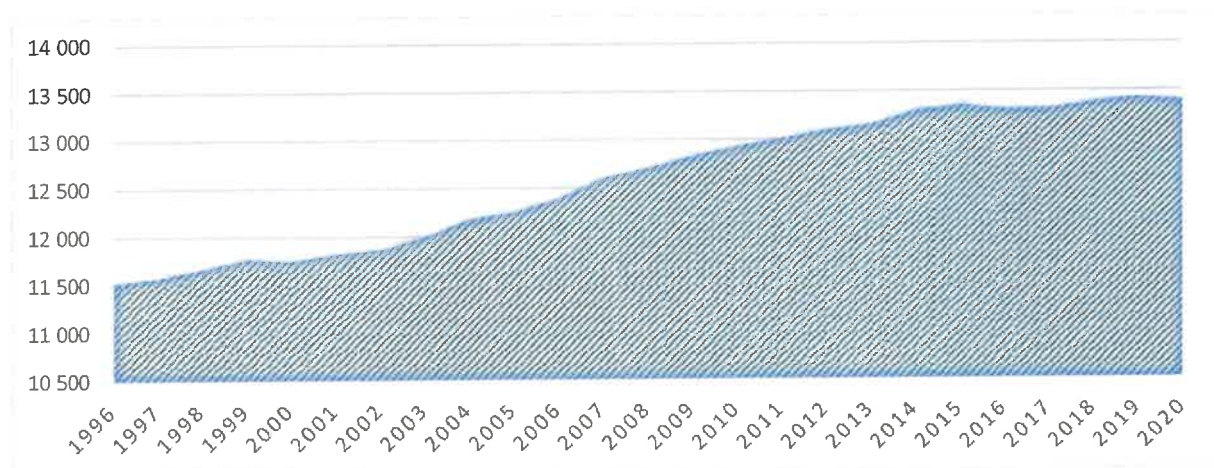
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców ogółem:	13 297	13 303	13 371	13 421	13 382	13 334	13342
w tym mężczyźni	6 425	6 439	6 481	6 520	6 509	6 477	6449
w tym kobiety	6 872	6 864	6 890	6 901	6 873	6 857	6893

źródło: GUS, dostęp 1 marca 2024

Wilkowice to niewielka gmina, której liczba mieszkańców wg danych GUS za 2022 rok wynosiła 13 342 osoby, z czego 51% stanowią kobiety a 49% mężczyźni. Według Raportu o stanie gminy Wilkowice, liczba mieszkańców w 2021 roku wyniosła 13 119, z czego 12 730 osób zameldowanych było na pobyt stały, a 389 na pobyt czasowy. W latach 1996 – 2019 liczba mieszkańców stale rosła, a od 2020 roku zauważa się nieznaczne spadki liczby mieszkańców w stosunku do lat poprzednich. W całym analizowanym okresie 1996-2023 wzrost liczby ludności wyniósł 15,8%. Zmiany w strukturze demograficznej gminy są odwrotne do obecnie występującego zarówno w kraju, jak i w Europie trendu spadku liczby ludności. Można jednak przypuszczać, że w kolejnych latach niewielki spadek ludności będzie się utrzymywał.

Gęstość zaludnienia na koniec 2022 r. wyniosła 389 os./km².

Wykres 1. Liczba mieszkańców w latach 1996-2022.

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wzrost gęstości zaludnienia gminy od 2006 r. jest związany ze wzrostem liczby mieszkańców. Porównując zmiany liczby ludności na 1000 mieszkańców w Wilkowicach i w województwie śląskim, można zauważyć, że zmiana liczby ludności w województwie śląskim jest stale ujemna i utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie, z kolei w Wilkowicach częściej odnotowano wzrost liczby ludności, a spadki wystąpiły jedynie sporadycznie. Może to świadczyć o stosunkowo korzystnej sytuacji gminy na tle całego województwa. Średnią gęstość zaludnienia gminy, województwa i kraju oraz zmiany liczby ludności na 1000 mieszkańców w poszczególnych latach obrazuje tabela nr 2:

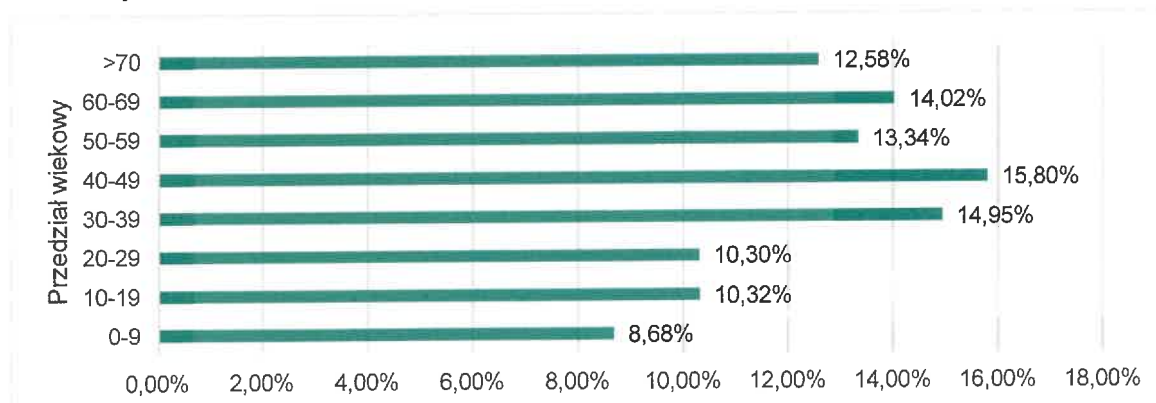
Tabela 2 Gęstość zaludnienia.

L.p.	Gęstość zaludnienia - wskaźniki	2006	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	ludność na 1 km ² w Polsce	122	123	123	123	123	123	122	122	123
2	ludność na 1 km ² w woj. śląskim	379	375	371	369	368	366	364	361	370
3	ludność Wilkowic na 1 km ²	360	378	387	387	389	390	389	390	389
1	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców Polski	-0,8	0,2	-0,1	0,0	-0,6	-0,7	-3,1	-4,8	-3,79
2	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców woj. śląskiego	-3,6	-1,9	-2,6	-2,4	-3,2	-3,5	-5,6	-8,1	-5,76
3	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców Wilkowic	11,3	6,4	-3,3	0,5	5,1	3,7	-2,9	-3,6	-7,65

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

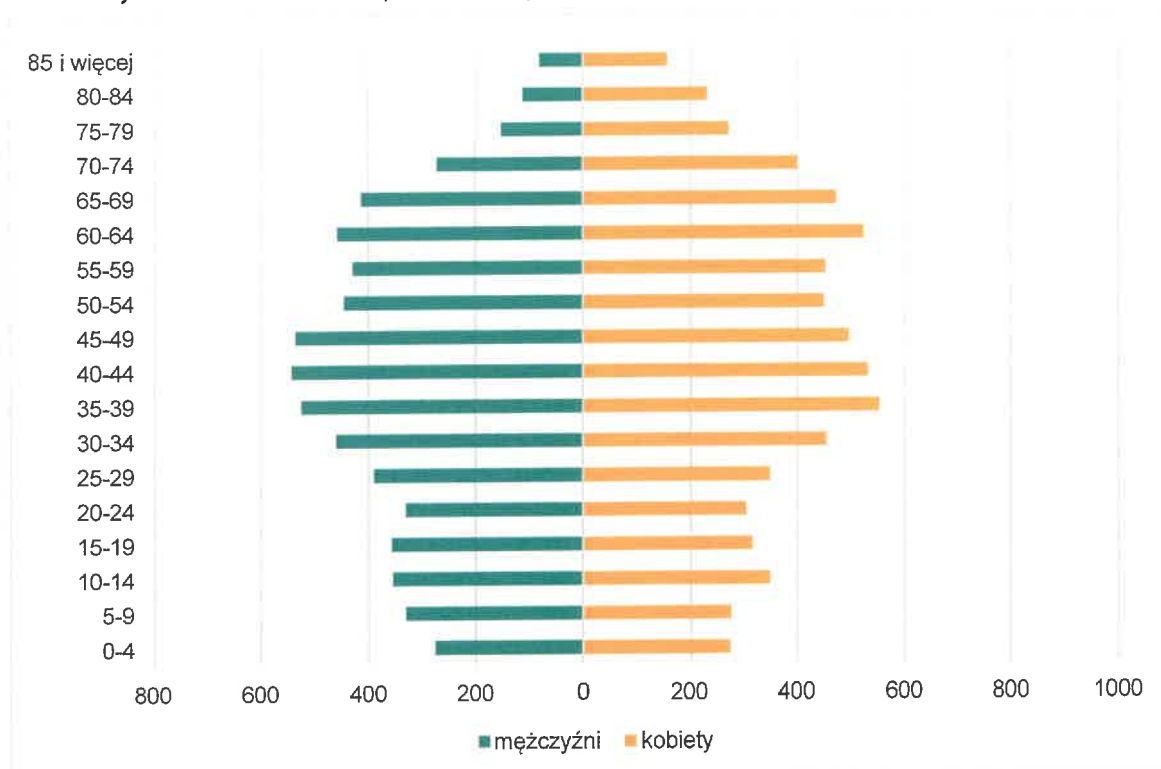
W Wilkowicach najliczniejszą grupę mieszkańców w 2022 roku stanowiły osoby w wieku 40-49 (około 15,80%), a najmniej liczną jest najniższa grupa wiekowa, tj. między 0 – 9. Struktura ludności wg wieku biologicznego ma szczególne znaczenie społeczne, ponieważ wskazuje na możliwy rozwój sytuacji demograficznej gminy i determinuje zapotrzebowanie mieszkańców na konkretne rodzaje usług. Niska liczebność grupy 0-29 wpłynąć będzie silnie na spadek przyrostu naturalnego i ogólnej liczby ludności. Wzrost liczby osób w wieku powyżej 70 lat wymagać będzie rozwoju usług opiekuńczych skierowanych do osób starszych, w tym zapewnienia miejsc w instytucjach zapewniających opiekę dzienną i całodobową.

Wykres 2 Procentowa struktura wieku.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Wykres 3 Struktura wieku z podziałem na płeć.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Analiza danych struktury ludnościowej według ekonomicznych grup wiekowych na przestrzeni 25 lat, wykazuje spadek liczby mieszkańców Wilkowic w wieku przedprodukcyjnym o 24,5% (z 2 988 w 1996 roku do 2 257 osób w 2021 roku). Liczba ludności w wieku produkcyjnym na przestrzeni 25 lat wzrosła o 20% (z 6 649 w 1996 roku do 7 988 osób w 2021), jednak należy zaznaczyć, że największą wartość zanotowano w 2015 roku (8 358) i w kolejnych latach liczba ta systematycznie malała. Znacząco wzrosła liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – o 64,5% (z 1 878 w 1996 roku do 3 089 osób w 2021 roku). Według Głównego Urzędu Statystycznego, do wieku przedprodukcyjnego zalicza się osoby poniżej 18 roku życia (zarówno kobiety jak i mężczyźni), do wieku produkcyjnego mężczyzn pomiędzy 18 a 64 rokiem życia oraz kobiety pomiędzy 48 a 59 rokiem życia, natomiast do wieku poprodukcyjnego mężczyzn powyżej 65 lat oraz kobiety powyżej 60 lat.

Strukturę ludności w wieku produkcyjnym przeanalizowano także w podziale na wiek mobilny i niemobilny. Wiek produkcyjny mobilny oznacza osoby między 18 a 44 rokiem życia (zarówno kobiety jak i mężczyźni), które są zdolne do zmiany stanowiska, miejsca pracy lub ewentualnego przekwalifikowania się zawodowo. Wiek produkcyjny niemobilny oznacza mężczyzn w przedziale wiekowym między 45 a 64 rokiem życia oraz kobiety między 45 a 59 rokiem życia, którzy nie są już chętni do zmiany miejsca pracy, kształcenia lub przekwalifikowania się w celu zmiany stanowiska. W latach 2010-2021 liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym mobilnym spadła o 6,7%. Liczba osób w wieku produkcyjnym niemobilnym na przestrzeni lat 2010-2021 w ogólnym ujęciu zmieniała się nieznacznie (spadła o 1,3%) natomiast po podziale na płeć zauważa się spadek liczby kobiet w tej grupie wieku o 5,9% oraz wzrost liczby mężczyzn o 7,4%. Strukturę ludności wg ekonomicznych grup wiekowych przedstawia tabela nr 3:

Tabela 3 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wiekowych.

L.p.	Struktura ludności - wskaźniki		1996	2001	2006	2011	2016	2021	2022
1	w wieku przed-produkcyjnym	ogółem	2 988	2 697	2 457	2 312	2 257	2 238	1937
2		mężczyźni	1 495	1 403	1 287	1 203	1 171	1 181	1009
3		kobiety	1 493	1 294	1 170	1 109	1 086	1 057	928
1	w wieku produkcyjnym	ogółem	6 649	7 116	7 807	8 282	7 988	8 283	8214
2		mężczyźni	3 396	3 595	3 917	4 309	4 274	4 356	4379
3		kobiety	3 253	3 521	3 890	3 973	3 714	3 927	3835
1	w wieku produkcyjnym mobilnym	ogółem	-	-	-	5 068	4 718	5 026	4 718
2		mężczyźni	-	-	-	2 552	2 401	2 533	2 401
3		kobiety	-	-	-	2 516	2 317	2 493	2 317
1	w wieku produkcyjnym niemobilnym	ogółem	-	-	-	3 214	3 270	3 257	3 270
2		mężczyźni	-	-	-	1 757	1 873	1 823	1 873
3		kobiety	-	-	-	1 457	1 397	1 434	1 397
1	w wieku poprodukcyjnym	ogółem	1 878	2 002	2 122	2 410	3 089	2 776	3191
2		mężczyźni	603	639	696	729	1 032	888	1061
3		kobiety	1 275	1 363	1 426	1 681	2 057	1 888	2130

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

W celu lepszego zobrazowania zmian w strukturze ludności Wilkowic, dane statystyczne dotyczące ekonomicznych grup wiekowych zostały przedstawione procentowo w poniższej tabeli:

Tabela 4 Procentowy udział ludności wg ekonomicznych grup wiekowych.

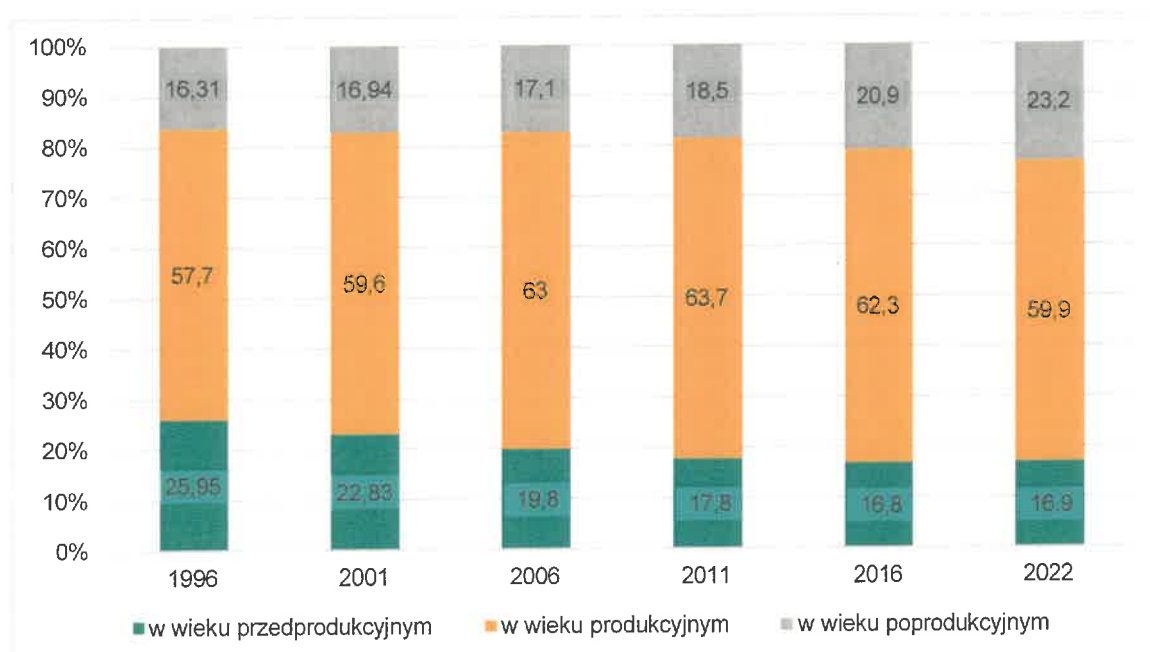
L.p.	Wiek ludności- wskaźniki		1996	2001	2006	2011	2016	2022
1	w wieku przed-produkcyjnym	ogółem - %	25,9%	22,8%	19,8%	17,8%	16,8%	16,9%
2	w wieku produkcyjnym	ogółem - %	57,7%	59,6%	63,0%	63,7%	62,3%	59,9%
3	w wieku poprodukcyjnym	ogółem - %	16,3%	16,9%	17,1%	18,5%	20,9%	23,2%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności jest stosunkowo niski. W 2022 r. ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła jedynie 16,9% ludności gminy. Największy spadek tego wskaźnika nastąpił w latach 1996-2011, a następnie obserwuje się jego ustabilizowanie na poziomie ok. 17%. Dla porównania w 2022 roku ta sama grupa wiekowa

stanowiła 18,2% w skali Polski i 17,2% w skali województwa śląskiego. W latach 1996-2011 odsetek osób w wieku produkcyjnym rósł, a od 2011 spada. W 2011 roku ludność w wieku produkcyjnym w Wilkowicach stanowiła 63,7%, a w 2022 roku już 59,9%. Analogiczne wskaźniki dla kraju i województwa śląskiego są zbliżone – odpowiednio 59,2% i 58,7%. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym stale rośnie. W latach 1996 – 2022 wzrósł z 16,3 do 23,2% (procent ludności w wieku poprodukcyjnym dla kraju to 22,6% oraz 24,1% dla województwa śląskiego za 2022 rok). Analizując powyższe dane można wywnioskować, że w Wilkowicach następuje proces starzenia się społeczeństwa, a negatywne trendy demograficzne widoczne są we wskaźnikach obciążenia demograficznego, szczególnie w udziale ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym, co obrazuje poniższy wykres:

Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wiekowych.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Wskazana proporcja ludności w wieku produkcyjnym do ludności w wieku nieprodukcyjnym odgrywa istotne znaczenie dla stabilnego rozwoju przedsiębiorczości w gminie. Malejący odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym przekłada się na liczbę urodzeń notowanych na obszarze gminy. Na przestrzeni analizowanych lat liczba urodzeń żywych wahała się w przedziale 97-124., przy czym w ostatnich latach zauważyć można trend spadkowy (z 119 urodzeń w 2018 roku do 98 w 2022 roku). Może to mieć związek z ogólnie zauważalnymi trwającymi zmianami społeczno – kulturowymi, które wpływają na liczbę urodzeń. Wchodząc w wiek prokreacyjny, mężczyźni i kobiety dążą do podnoszenia statusu oraz jakości życia poprzez zdobycie wykształcenia i pracy, dopiero kolejnym etapem staje się zakładanie rodziny i decyzja o posiadaniu dzieci. Zmienia się społeczna rola kobiet - obok pełnienia ról opiekuńczych, kobiety, posiadające wyższe wykształcenie, chcą realizować się podejmując aktywność zawodową. Rodzi to sytuację, w której młodzi ludzie decydują się na posiadanie potomstwa w późniejszym wieku (w okolicach 30 roku życia) lub nie decydują się wcale. W związku ze starzeniem się społeczeństwa, utrzymanie wzrostowego trendu urodzeń wymagałoby osiedlania się nowych mieszkańców w wieku rozrodczym.

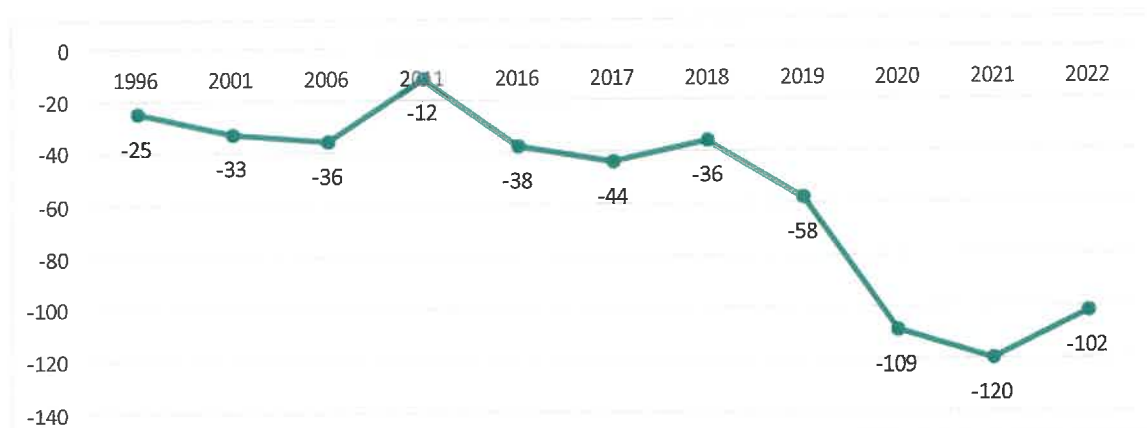
W Wilkowicach w ostatnim dziesięcioleciu zanotowano również z roku na rok wzrost liczby zgonów. Liczba ta wzrosła o 81,7% - z 120 w 2011 r. do 218 w 2021 r. Należy jednak wziąć pod uwagę, że na wyższą liczbę zgonów w latach 2020-2021 wpływ mogła mieć pandemia COVID-19. Różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów definiuje przyrost naturalny, który w całym analizowanym okresie utrzymywał wartość ujemną. Najgorsze pod względem tego wskaźnika były lata 2020 i 2021 (odpowiednio -109 i -120 osób). Wysoka liczba zgonów miała wpływ na znaczny spadek przyrostu naturalnego.

Tabela 5 Przyrost naturalny.

Lp.	Ruch naturalny - wskaźniki		1996	2001	2006	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	urodzenia żywe	ogółem	115	97	107	108	101	100	119	100	102	98	92
2		mężczyźni	67	49	63	64	48	49	55	48	53	53	53
3		kobiety	48	48	44	44	53	51	64	52	49	45	39
1	zgony ogółem	ogółem	140	130	143	120	139	144	155	158	211	218	194
2		mężczyźni	71	68	73	57	71	68	82	79	100	117	88
3		kobiety	69	62	70	63	68	76	73	79	111	101	106
1	zgony niemowląt	ogółem	1	1	0	1	1	0	2	0	1	0	0
2		mężczyźni	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0
3		kobiety	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0
1	przyrost naturalny	ogółem	-25	-33	-36	-12	-38	-44	-36	-58	-109	-120	-102
2		mężczyźni	-4	-19	-10	7	-23	-19	-27	-31	-47	-64	-35
3		kobiety	-21	-14	-26	-19	-15	-25	-9	-27	-62	-56	-67

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Wykres 5 Przyrost naturalny.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Kolejnym czynnikiem demograficznym wpływającym na liczbę ludności są migracje. Na przestrzeni ostatnich 25 lat Wilkowice charakteryzowały się stale dodatnim saldem migracji wewnętrznych, co oznacza, że więcej osób osiedlało się na stałe w gminie niż z niej wyjeżdżało. Średnie saldo migracji wewnętrznych w badanym okresie wyniosło 97 osób zameldowujących się rocznie. Średnie saldo migracji zagranicznych w horyzoncie czasowym ostatnich 25 lat wyniosło 4. Jedynie w latach 2001-2006 odnotowano wartości ujemne. Analizując kierunek migracji, zarówno wśród wymeldowań i zameldowań przeważają te w ruchu wewnętrznym. Można przypuszczać, że głównym kierunkiem migracji jest sąsiadujące miasto Bielsko-Biała. Emigracja mieszkańców do gminy może świadczyć o potrzebie większego dostępu do usług, nauki, infrastruktury czy szerszego rynku pracy. Z kolei imigracja ludności z gminy może oznaczać poszukiwanie bardziej spokojnego miejsca osiedlenia na terenie o dużych walorach krajobrazowych.

Tabela 6 Migracje ludności.

Lp.	Migracje na pobyt stały - wskaźniki	1996	2001	2006	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Zameldowania w ruchu wewnętrznym	234	217	265	212	156	200	169	278	201	208	194
2	Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	104	85	104	124	130	119	121	124	121	134	98
3	Saldo migracji wewnętrznych	130	132	161	88	26	81	48	154	80	74	96
1	Zameldowania z zagranicy	7	3	3	9	4	7	6	7	8	7	7
2	Wymeldowania za granicę	0	8	9	2	3	2	5	2	3	2	8
3	Saldo migracji zagranicznych	7	-5	-6	7	1	5	1	5	5	5	-1
1	Zameldowani ogółem	241	220	268	221	160	207	175	285	209	215	201
2	Wymeldowani ogółem	51	44	50	80	66	62	74	77	64	76	106
3	Saldo migracji ogółem	137	127	155	95	27	86	49	159	85	79	95

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Mieszkańcy Wilkowic w latach 2011-2021 zawierali średnio 58 małżeństw rocznie. Wartość ta w przeliczeniu na 1000 mieszkańców mieściła się w przedziale 3,6+5,3 małżeństwa rocznie, co jest wartością bardzo zbliżoną do wartości dla województwa śląskiego i dla Polski.

Można zakładać, że trendy występujące w ostatnich latach w strukturze ludności gminy będą postępować. Jest to zjawisko tożsame ze zmianami zachodzącymi obecnie zarówno w Polsce, jak i w większości krajów Europy. Wykazane wcześniej wskaźniki, takie jak ujemny przyrost naturalny i rosnący udział ludzi w wieku poprodukcyjnym powodują przemodelowanie struktury wieku ludności, czego następstwem będzie konieczność realizacji nowych zadań w zakresie społecznym, gospodarczym i przestrzennym gminy i konieczność sukcesywnego dostosowywania sektora usług do potrzeb i oczekiwań tej grupy - rozbudowy usług z zakresu ochrony zdrowia, wypoczynku i rekreacji, a także usług opiekuńczych. Ponadto należy zwrócić uwagę na udostępnienie obszarów zielonych dla różnego typu wypoczynku codziennego i weekendowego.

Analizując prognozy demograficzne dla gminy Wilkowice można zauważyć, niezbyt dynamiczny, jednak wzrost liczby ludności w perspektywie 20 lat, co przeczy ogólnemu trendowi spadku ludności w województwie śląskim.

Tabela 7 Prognoza liczby ludności do roku 2050.

	2022*	2026	2030	2035	2040
Ogółem Total	13 342	13 531	13 783	13 880	13 936

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2 Rynek pracy

Rynek pracy jest ogółem zależnych od instytucji form i procesów zatrudnienia pracowników oraz uwarunkowań negocjacyjnych w stosunku do warunków pracy i płacy. Głównymi funkcjami rynku pracy są alokacja i realokacja zasobów ludzkich, zapewniające w długim okresie równowagę między popytą i podażą na pracę.

Według danych GUS, w roku 2021 liczba pracujących na 1000 mieszkańców Wilkowic wyniosła 221. W 2006 roku ten sam wskaźnik wyniósł 100, co świadczy o tym, że w ciągu 15 lat liczba pracujących na 1000 ludności wzrosła w znacznym stopniu. Jednakże jest to wartość niższa od średniej wojewódzkiej i krajowej, które wynoszą odpowiednio 277 i 257. 2 950 mieszkańców Wilkowic jest aktywnych zawodowo. Dużą różnicę, można zauważyć w podziale pracujących według płci - 35,8% stanowią mężczyźni i 64,2% kobiety.

Tabela 8 Pracujący.

Lp.	Pracujący - wskaźniki		2006	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Pracujący na 1000 ludności	ogółem	100	122	124	148	173	178	202	221
2	Pracujący w gminach	ogółem	1 239	1 581	1 652	1 974	2 317	2 393	2 699	2 950
3		mężczyźni	373	586	598	725	720	766	950	1 055
4		kobiety	866	995	1 054	1 249	1 597	1 627	1 749	1 895

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Spośród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych 37% stanowią osoby bezrobotne długotrwale. 28% bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia, a 63% to osoby powyżej 30 roku życia.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni ostatnich 20 lat znacząco spada. Największą różnicę obserwuje się w latach 2011-2016, kiedy liczba bezrobotnych spadła o 56%. W kolejnych latach wartość ta stopniowo malała, aż do roku 2020. W tym czasie trwała jednak pandemia i związany z nią kryzys gospodarczy, co mogło spowodować czasowe pogorszenie sytuacji na rynku pracy w Wilkowicach. W 2021 roku udział bezrobotnych ponownie zmalał. Oznacza to, że sytuacja w gminie jest korzystna i sprzyja rozwojowi gospodarczemu. W podziale osób bezrobotnych według płci odnotowuje się niewielką różnicę między zarejestrowaną ilością kobiet a zarejestrowaną ilością mężczyzn.

Tabela 9 Bezrobotni zarejestrowani.

Lp.	Bezrobotni - wskaźniki	Jednostka	2006	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1	Bezrobotni zarejestrowani	ogółem	osoba	-	474	265	202	171	135	187	166
2		kobiety	osoba	-	255	147	93	91	76	106	84
3		mężczyźni	osoba	-	219	118	109	80	59	81	82
4	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	ogółem	%	5,7	5,7	3,2	2,5	2,1	1,7	2,3	2,1
5		mężczyźni	%	5,2	5,1	2,7	2,5	1,9	1,4	1,9	1,9
6		kobiety	%	6,3	6,4	3,7	2,4	2,4	2,0	2,8	2,3

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

3 Mieszkalnictwo

W 2020 roku całkowite zasoby mieszkaniowe Wilkowic to 4145 budynki mieszkalne, zawierające łącznie 4 906 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców przypada 366,6 mieszkań. Jest to wartość niższa od wartości dla całego województwa śląskiego (395,50 mieszkania) oraz kraju (385,90 mieszkań). W 2020 roku przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 98,2 m², co jest wartością wyższą niż w województwie (71,50m²). Również przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę jest wyższa niż w województwie i wynosi 36 m² (w porównaniu do 28,30 m²). Według danych GUS na 2021 rok zasoby mieszkaniowe gminy Wilkowice to 4211 budynków mieszkalnych.

Tabela 10 Zasoby mieszkaniowe.

Lp.	Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki	Jednostka	Wartość
1	budynki mieszkalne	-	4145 (4211 w 2021 r.)
2	mieszkania	-	4 906 (w 2020 r.)
3	izby	-	22 767 (w 2020 r.)
4	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	481 728 (w 2020 r.)
5	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m2	98,2 (w 2020 r.)
6	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m2	36,0 (w 2020 r.)
7	mieszkania na 1000 mieszkańców	-	366,6 (w 2020 r.)
8	przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	-	4,64 (w 2020 r.)
9	przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	2,73 (w 2020 r.)
10	przeciętna liczba osób na 1 izbę	-	0,59 (w 2020 r.)
11	mieszkania	-	72 (w 2020 r.)
12	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	2 162 (w 2020 r.)
13	lokale socjalne	-	11 (w 2019 r.)
14	powierzchnia użytkowa lokali socjalnych	m2	195 (w 2019 r.)

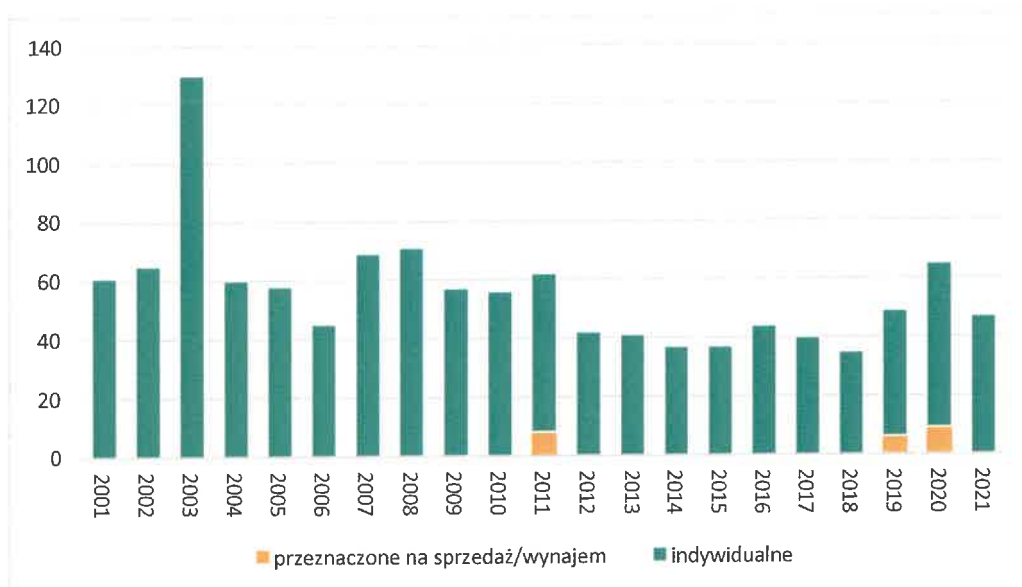
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

W 2021 roku w gminie Wilkowice oddano do użytku 47 budynków mieszkalnych. Na każdych 1000 mieszkańców oddano do użytku 3,5 nowych lokali. Jest to wartość mniejsza od średniej dla

województwa śląskiego oraz Polski. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach oddanych do użytkowania na terenie gminy wyniosła 5,0. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania to 144,4 m² i jest to wartość znacznie większa od średniej dla województwa śląskiego i Polski. Najwięcej mieszkań oddano do użytku w 2003 roku. Na przestrzeni lat 2001-2018 budowano mieszkania wyłącznie na potrzeby indywidualne. W 2011, 2019 i 2020 oddano odpowiednio 8, 6 i 9 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

Wykres 6 Mieszkania oddane do użytku w latach 2001-2021

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

W 2020 roku gminne zasoby mieszkaniowe wynosiły 72 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 2162 m². Według danych GUS w 2021 roku dochody gminy z gospodarki nieruchomościami wyniosły 1 312 262,86 zł, a wydatki w tym dziale wyniosły 3 150 656,51 zł, w tym wydatki bieżące w wysokości 1 213 905,08 zł.

Stopień wyposażenia mieszkań jest dobry, 96,7% z nich jest podłączonych do wodociągu, 91,7% posiada łazienkę, a 83,2% jest wyposażonych w centralne ogrzewanie.

Na podstawie powyższych danych można przypuszczać, że z uwagi na ilość mieszkań przypadających na 1 mieszkańca oraz niestabilne tempo oddawania nowych mieszkań, potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Wilkowic mogą nie być zaspokojone.

4 Usługi publiczne

4.1 Edukacja

Infrastruktura edukacyjna tworzona jest przez placówki przedszkolne oraz szkolne szczebla podstawowego.

Na terenie gminy nie funkcjonuje żaden żłobek. Mieszkańcy Wilkowic mogą korzystać z infrastruktury tej kategorii w Bielsku-Białej.

Infrastrukturę przedszkolną gminy tworzy 7 placówek:

- Przedszkole Publiczne w Wilkowicach, ul. Strażacka 13,
- Przedszkole Publiczne w Bystrej, ul. Przedszkolna 3,
- Przedszkole Publiczne w Mesznej, ul. Agrestowa 1,
- Przedszkole Publiczne Zgromadzenia Córek Bożej Miłości im. Ludwiki Binder w Wilkowicach, ul. Kościelna 17,
- Niepubliczne Przedszkole „Mądra Sówka” w Wilkowicach, ul. Żywiecka 89,
- Przedszkole „Domek Radosnych Biedronek” w Bystrej, ul. Klimczoka 80,
- Niepubliczne Przedszkole Językowe „Mali Odkrywcy” w Mesznej, ul. Handlowa 17.

W roku szkolnym 2019/2020 funkcjonowało 25 oddziałów, do których zapisanych zostało łącznie 509 dzieci. Średnia liczba dzieci w oddziałach kształtowała się na poziomie 20,36 wychowanków. Maksymalna liczba dzieci w grupie przedszkolnej – to 25. Można zatem zauważyć, że w analizowanym okresie miejsca w przedszkolach nie były wykorzystane w pełni. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada około 0,7 dziecka w wieku 3-5 lat, a na jedną placówkę przypada około 50 dzieci. Dane te wskazują na wystarczające wyposażenie gminy w infrastrukturę przedszkolną, jednakże by zaspokoić przyszłe potrzeby mieszkańców, gmina podjęła decyzję o budowie nowego przedszkola oraz rozbudowie istniejącego zespołu szkolno-przedszkolnego.

Na terenie gminy działają następujące szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Synów Pułku w Bystrej, ul. Klimczoka 68,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Władysława Jagiełły w Wilkowicach, ul. Kościelna 10,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Królowej Jadwigi w Wilkowicach z Oddziałami Sportowymi, ul. Szkolna 8,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Juliana Fałata w Bystrej z Oddziałami Sportowymi, ul. Szczyrkowska 2,
- Szkoła Podstawowa im. Bł. Jana Pawła II w Mesznej, ul. Szkolna 1.

W roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych uczęszczało 1 003 uczennic i uczniów, a liczba oddziałów wynosiła 55. Na 1 oddział przypadało więc 18 uczniów. Była to wartość nieco wyższa od wartości dla kraju i województwa śląskiego, gdzie na oddział średnio przypadało 17 uczniów. Na przestrzeni ostatnich 10 lat wskaźnik ten w Wilkowicach zmniejszył się o 4.

Na terenie gminy brak jest placówki oferującej edukację ponadpodstawową. Młodzież z Wilkowic ma najlepszy dostęp do szkół średnich w Bielsku-Białej i w powiecie bielskim.

W Wilkowicach brakuje także szkół dla uczniów ze specjalnymi potrzebami. Ofertę tego typu infrastruktury uzupełniają placówki powiatu bielskiego oraz miasta Bielsko-Biała.

Oferta edukacyjna dla dorosłych również dostępna jest poza granicami gminy, w placówkach w powiecie bielskim lub w Bielsku-Białej.

Edukację w gminie wspiera Gminny Ośrodek Kultury „Promyk” w Bystrej oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Wilkowicach oferując różnego rodzaju zajęcia tematyczne dla dzieci, a także dla osób niepełnosprawnych.

4.2 Opieka zdrowotna i opieka społeczna

Służba zdrowia w gminie znajduje się na zadowalającym poziomie. Zgodnie z danymi GUS, w 2021 r. liczba przychodni wynosiła 8, a w przeliczeniu na 10 tys. ludności liczba ta wyniosła 6, co jest wartością porównywalną z liczbą przychodni na 10 tys. mieszkańców województwa śląskiego. Liczba udzielanych porad w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się w przedziale 100 tys. do 109 tys. porad rocznie. Wyjątkiem był rok 2020, kiedy wykonano 89 tys. porad. Mogło to być wynikiem zmiany organizacji pracy służby zdrowia spowodowanego pandemią COVID-19. Na terenie gminy funkcjonują dwa szpitale. Pierwszy to SP ZOZ Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej, leczący na oddziałach: wewnętrznym, opieki paliatywnej, pulmonologicznym, neurologicznym (z pododdziałem udarowym), rehabilitacji ogólnoustrojowej, rehabilitacji neurologicznej i kardiologicznym. Drugi - Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej jest ośrodkiem specjalistycznym, w którym funkcjonują następujące oddziały szpitalne: Oddział Pulmonologiczno-Onkologiczny z Chemioterapią, Oddział Pulmonologiczny i Niewydolności Oddechowej, Oddział Chorób Wewnętrznych i Niewydolności Krążenia, Oddział Chirurgii Klatki Piersiowej i Nowotworów oraz Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Dzięki osiągnięciom w dziedzinie chirurgicznego leczenia nowotworów klatki piersiowej jest jednym z wiodących ośrodków torakochirurgicznych w Polsce. Na terenie gminy stacjonuje zespół ratownictwa medycznego Bielskiego Pogotowia Ratunkowego. W 2021 roku na terenie gminy działały 2 apteki, a na 1 ogólnodostępną aptekę przypadało 6 667 mieszkańców. Była to wartość dwa razy niższa od średniej dla województwa i kraju, co może świadczyć o niedoborze aptek w Wilkowicach.

Opieka medyczna realizowana jest w następujących placówkach:

- SP ZOZ Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej,
- Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej,
- Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medisan,
- Niepubliczny Pielęgniarski Zakład Opieki Zdrowotnej Iz-Med Izabela Pilarz-Kubica, Zbigniewa Lindert Spółka Jawna w Wilkowicach,
- Zakład Medycyny Paliatywnej Mariusz Mikołaj Kuźniar w Wilkowicach,
- NZOZ Supra-Med. Poradnia ginekologiczno – położnicza w Wilkowicach.

Opieką paliatywną zajmują się 3 podmioty. SP ZOZ Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej poprzez oddział paliatywny, Niepubliczny Pielęgniarski Zakład Opieki Zdrowotnej Iz-Med Izabela Pilarz-Kubica Zbigniewa Lindert Spółka Jawna poprzez Hospicjum Domowe i opiekę domową oraz Zakład Medycyny Paliatywnej Mariusz Mikołaj Kuźniar, poprzez opiekę paliatywną.

Zadania z zakresu pomocy osobom uzależnionym od alkoholu w Wilkowicach realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi: Przewodniczący Komisji, Zastępca Przewodniczącego, Sekretarz, terapeuta uzależnień (psycholog), przedstawiciel Straży Gminnej, dzielnicowy oraz pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilkowicach. Wszyscy członkowie GKRPA systematycznie uczestniczą w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podmiot inicjuje oraz monitoruje

działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanią na terenie Gminy, udziela pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, motywuje osoby uzależnione do leczenia odwykowego oraz prowadzi kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych i podejmuje działania edukacyjno-informacyjne skierowane do sprzedawców. W gminie przeprowadzono w 2021 roku programy profilaktyczne, takie jak m. in.: „Spójrz inaczej”, „Smartfon jak narkotyk”, „Uzależnienia behawioralne”, „Uzależnienia chemiczne”, „Dopalacze, Depresja”. Przy Urzędzie Gminy w Wilkowicach działa punkt konsultacyjno-informacyjny, w którym są udzielane porady dotyczące uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu.

Usługi pomocy społecznej świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkowicach (ul. Parkowa 10). Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w szczególności realizuje zadania dotyczące:

- rozpoznawania i ustalania potrzeb osób zgłaszających się po pomoc,
- przeprowadzania wywiadów środowiskowych,
- określania diagnozy socjalnej i ustalania planów pomocy dla klientów,
- realizowania pracy socjalnej,
- współpracy z instytucjami lokalnymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi,
- współpracy z innymi ośrodkami pomocy społecznej,
- realizowania zadań zleconych przez inne instytucje i organizacje w ramach współpracy w celu poprawy sytuacji rodzin i osób wymagających pomocy.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej z roku na rok systematycznie spada, co może świadczyć o poprawiających się warunkach życia mieszkańców. W 2020 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Wilkowicach w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców wyniosła 106. Dla porównania wartość ta dla kraju wyniosła 414, a dla województwa śląskiego 276 osób. Można zatem zauważyć, że w Wilkowicach stosunkowo niewiele osób korzysta z pomocy społecznej, co może oznaczać, że stosunkowo niewiele osób jest dotkniętych problemami społecznymi. W Wilkowicach działa także Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który został powołany głównie w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi sprawuje w gminie głównie Dom Pomocy Społecznej (ul. Kościelna 5), gdzie w 2021 r. mieszkało 225 osób. Wśród nich jest 40 osób niepełnosprawnych, 136 osób w podeszłym wieku oraz 49 osób przewlekle chorych. W Wilkowicach funkcjonują także 3 prywatne Domy Seniora. Seniorzy w gminie mogą korzystać inicjatywy Senior +, w ramach której funkcjonuje Klub Seniora. W gminie działają także 3 Koła Gospodyń Wiejskich, Koło Emerytów oraz filia Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej. Dzięki działalności wymienionych podmiotów osoby starsze mają możliwość integracji, edukacji i zaspokajania potrzeb kulturalnych.

4.3 Kultura, Sport, Rekreacja

Główną instytucją kultury w gminie jest Gminny Ośrodek Kultury „Promyk”. Przedmiotem działalności placówki jest prowadzenie wielokierunkowej działalności społeczno-kulturalnej, upowszechnianie, promowanie sztuki i kultury oraz wspieranie aktywności społeczności lokalnej, zaspakajanie, rozwijanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa poprzez organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej i historycznej oraz ochrona dziedzictwa kulturalnego Gminy

Wilkowice. Siedzibę stanowi budynek przy ul. Juliana Fałata 2k w Bystrej, wyposażony w salę zajęciową wraz z zapleczem, pomieszczenia administracji i dyrekcji, salę widowiskową wraz z zapleczem dla artystów i szatnią dla widzów. Budynek nie posiada barier architektonicznych, wyposażony jest w podjazd, windę oraz toaletę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Na terenie Gminy Wilkowice znajdują się także cztery inne obiekty kultury administrowane przez GOK „Promyk”. Są nimi: Galeria Sztuki Regionalnej w Bystrej, Izba Regionalna „Stara Stolarsnia” w Bystrej, Mieszniński Ośrodek Kultury „Nad Borami” w Mesznej oraz Stara Szkoła w Wilkowicach-Huciskach.

Gminny Ośrodek Kultury „Promyk” organizuje stałe zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Są to zajęcia z dziedzin: rytmiki, plastyki, rękodzieła, fotografii, tańca, gry na instrumentach, śpiewu, projektowania graficznego oraz szachów. Przy ośrodku działa 5 zespołów tanecznych, Gminna Młodzieżowa Orkiestra Dęta oraz 3 kluby: Klub Młodego Filmowca, Dyskusyjny Klub Filmowy oraz Klub Podróżnika. Instytucja posiada bogatą ofertę kulturalną, skierowaną do każdej grupy użytkowników, spośród której można wyróżnić: koncerty, spektakle, festiwale filmowe, wystawy i wernisaże, spotkania, warsztaty i konkursy. W siedzibie głównej znajduje się kino. Ponadto działalność GOK „Promyk” ma na celu zachowanie dziedzictwa kulturalnego regionu. W tym zakresie realizuje projekty i podejmuje działania, takie jak: współpraca z twórcami regionalnymi, realizacja projektów edukacyjnych, warsztatów, konkursów i prelekcji. Na terenie gminy funkcjonuje Izba Regionalna „Stara Stolarsnia” i Galeria Sztuki Regionalnej, gdzie organizuje się wystawy związane z promocją lokalnej kultury i tradycji.

Na terenie gminy działa Gminna Biblioteka Publiczna w Wilkowicach, która udostępnia swe zbiory w siedzibie przy ul. Strażackiej 3, na I piętrze budynku OSP w Wilkowicach oraz filiach w Bystrej oraz w Mesznej. Biblioteka organizuje także wystawy, pikniki oraz grę terenową. Zgodnie z danymi GUS, w 2021 r. na jedną placówkę biblioteczną przypadało w Wilkowicach 4 445 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości w kraju, ale niższa niż w województwie śląskim. Księgozbiór biblioteki liczy ponad 50 tysięcy woluminów. W ciągu roku książki wypożycza około 2000 czytelników, a około 1200 odnawia swoją kartę biblioteczną co roku.

Rozwój kulturalny mieszkańców wspierają także stowarzyszenia i organizacje, m.in.: Stowarzyszenie Kulturalne „Huciska”, Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Beskidzka”, Chór „Cantica”, Stowarzyszenie Kulturalne „Wrota Beskidów”.

Działalność w zakresie sportu, rekreacji, wypoczynku i turystyki w Wilkowicach sprawuje Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji. Instytucja udostępnia obiekty sportowe i rekreacyjno-wypoczynkowe tworząc kompleksową infrastrukturę sportu i rekreacji oraz podejmuje inicjatywy w celu propagowania różnych form aktywności i wypoczynku. Spośród głównych miejsc sportu i rekreacji w gminie wyróżnia się:

- Hala Widowiskowo-Sportowa GOSiR, ul. Szkolna 8a w Wilkowicach – z parkietem do gry w różnych dyscyplinach, pomieszczeniami biurowymi, salą konferencyjną, salą z trybunami dla 296 osób oraz pełnym zapleczem szatniowo-sanitarnym i technicznym,
- Stadion lekkoatletyczny GOSiR, ul. Szkolna 8a w Wilkowicach – w pełni dostosowany do wymogów Polskiego Związku Lekkiej Atletyki,

- Stadion piłkarski GOSiR, ul. Samotna 12 w Wilkowicach – z płytą boiska o wymiarach 105 x 66 m i z trybunami na 296 miejsc, boiskiem ze sztuczną nawierzchnią typu Orlik, boiskiem z nawierzchnią poliuretanową oraz boiskiem z nawierzchnią hybrydową,
- Kompleks boisk treningowych, ul. Do Lasku w Wilkowicach,
- Siłownia GOSiR, ul. Szkolna 8a w Wilkowicach,
- Trasy biegowe na Magurce – z zapleczem technicznym na szczycie Magurki Wilkowickiej,
- Kompleks skoczni narciarskich, ul. Ochota w Bystrej,
- Obiekt rekreacyjny GOSiR Wilkowice, ul. Wyzwolenia 12 w Wilkowicach,
- 2 miejsca biwakowe,
- przyszkolne boiska, hale sportowe i urządzenia sportowe – przy 2 szkołach podstawowych,
- siłownia zewnętrzna i korty tenisowe,
- 6 placów zabaw.

Wśród klubów sportowych działających na terenie Wilkowic można wymienić: GLKS Wilkowice, UKS „Alfa” Wilkowice, Bystrzańska Akademia Tenisa, MKS Wilki Wilkowice, Klub Sportowy „Bystra”, LKS „Klimczok” Bystra. Zgodnie z danymi GUS, na 10 tys. mieszkańców gminy w 2021 roku przypadło 5,2 klubów sportowych, co było wartością wyższą od średniej krajowej i dla województwa (3,7). Od 2016 roku nastąpił wzrost ich liczby, ten sam wskaźnik w 2016 roku wynosił bowiem 1,5. Wskaźnikiem informującym o aktywności fizycznej mieszkańców jest liczba członków klubów sportowych przypadająca na 10 tys. mieszkańców. Wg danych GUS w 2020 roku członkami klubów było 646 osób, co daje 484,2 osób na 10 tys.

Obszar Wilkowic jest bardzo atrakcyjny turystycznie. Walory krajobrazowe tworzą pasma górskie oraz otaczające je skupiska leśne. Położenie pomiędzy pasmami górkimi wpływa na występowanie korzystnych punktów wypadowych na terenie gminy. Za takie punkty uznaje się: Wilkowice Centrum, Wilkowice Górne, Bystra - Pod Źródłem, Parafia Meszna oraz parafia Bystra Krakowska. Ponadto, w granicach gminy zlokalizowane są 2 Schroniska Górskie PTTK: Szyndzielnia oraz na Magurce Wilkowickiej. Przez obszar Wilkowic przebiega rozbudowana sieć szlaków turystycznych. Jako najważniejsze trasy można wymienić:

- zielony szlak turystyczny z Wilkowic Centrum do Schroniska PTTK na Magurce Wilkowickiej,
- czarny szlak turystyczny z Wilkowic Górnych do Schroniska Górskiego PTTK na Magurce Wilkowickiej przez Skalę Czarownic i Smoczą Jamę,
- niebieski i czarny szlak turystyczny z Bystrej-Pod Źródłem na Klimczok,
- zielony i żółty szlak turystyczny z Bystrej-Pod Źródłem na Szyndzielnię przez Kołowrót,
- czerwony szlak turystyczny z Bystrej-Pod Źródłem do Schroniska PTTK Klimczok przez Magurę,
- czerwony szlak turystyczny z Bystrej-Pod Źródłem na Równię pod Kozią, skąd można kontynuować trasę do Schroniska Stefanka na Koziej Górze lub na bielskie Błonia,
- żółty szlak turystyczny z Parafii w Mesznej do Schroniska PTTK Klimczok przez Chatę na Groniu oraz Magurę.

- żółty i czarny szlak turystyczny z Parafii w Mesznej do Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski w Szczyrku na Górcie przez Chatę na Groniu,
- żółty szlak turystyczny z Parafii w Bystrej Krakowskiej na Lanckoronę, skąd można kontynuować trasę na Klimczok.

Przez teren gminy przebiegają ścieżki przystosowane dla kolarstwa górskiego: trasa łącząca Miasto Bielsko-Biała ze ścieżkami w Szczyrku oraz trasy wokół Koziej Góry. Wilkowice są atrakcyjnym miejscem dla uprawiania wszelkich aktywności fizycznych. Korzystne zatem będzie utworzenie dodatkowej sieci rekreacyjnych szlaków rowerowych dla rodzin z dziećmi zintegrowanych z istniejącymi oraz nowymi szlakami turystycznymi.

Na szczycie Magurki Wilkowickiej zlokalizowana jest trasa narciarstwa biegowego o łącznej długości 3750 metrów w formie pętli. Corocznie odbywają się tam zawody sportowe o Puchar Magurki.

Obszar gminy otaczają dwa Parki Krajobrazowe: Beskidu Śląskiego oraz Beskidu Małego. Świadczy to o występowaniu unikalnych gatunków roślin i zwierząt, co także wpływa na atrakcyjność turystyczną Wilkowic.

Atrakcyjność turystyczną gmina zawdzięcza również pamiątkom ze swojej historii. Bogate, dziedzictwo przejawia się w zabytkowych kościołach, kapliczkach, budynkach mieszkalnych i budynkach leczniczych. Historyczny charakter gminy podkreśla zespół budynków dawnego Sanatorium, dzięki któremu w XIX wieku Bystra była bardzo rozpoznawalna jako miejscowość o leczniczych właściwościach klimatu. Ważny dla dziedzictwa gminy jest również zespół budynków, gdzie mieszkał i tworzył Julian Fałat.

5 Potencjał gospodarczy

W Wilkowicach istnieje Gminna Strefa Aktywności Gospodarczej. Powierzchnia wydzielonych terenów inwestycyjnych to około 15 ha. Działki w tym obszarze są w pełni uzbrojone i posiadają niezbędne media, drogi wewnętrzne i tereny zielone. W dokumentach planistycznych teren przeznaczony jest na inwestycje produkcyjne, usługowe i handlowe. Stanowi to potencjał dla rozwoju gospodarki w gminie. Wolne tereny mogą być atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów ze względu na dostępność komunikacyjną, zarówno w zasięgu regionalnym, krajowym ale i międzynarodowym, dzięki bliskości granicy kraju. Bariery hamującą rozwój przedsiębiorczości może być niedostateczny poziom rozwoju usług wspomagających biznes w porównaniu z sąsiadującym Bielskiem-Białą. Z drugiej strony, w długim okresie sąsiedztwo dużego ośrodka miejskiego może przyczynić się do rozwoju gospodarki w Wilkowicach. Bliska odległość rozwiniętych przedsiębiorstw może przyciągnąć inwestorów z branż komplementarnych. Gmina posiada także wielki potencjał rozwoju branży turystycznej, która z kolei może być czynnikiem rozwoju kolejnych branż sektora usług.

Na terenie Gminnej Strefy Gospodarczej funkcjonują następujące firmy: Kera Ceramika, Lenko S.A., Pol Lab, Eko Wtór, Adamus, Sil Trade, Bulten, Euro-wind, Prosperplast, FPU Kamil, Mika, ASK Poland, Techsystem, Alux.

Według informacji GUS na koniec roku 2021 na terenie gminy działalność prowadziło łącznie 1 827 podmiotów, z czego 1 575 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2021 roku zarejestrowanych zostało 152 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 56. W sektorze publicznym działa 21 podmiotów, a w prywatnym 1 827. Najczęściej występującą formą podmiotów są

osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a ich udział w liczbie podmiotów gospodarki narodowej wynosi 85%. Szczegółowe informacje o liczbie podmiotów gospodarczych i ich formie prawnej zawiera poniższa tabela.

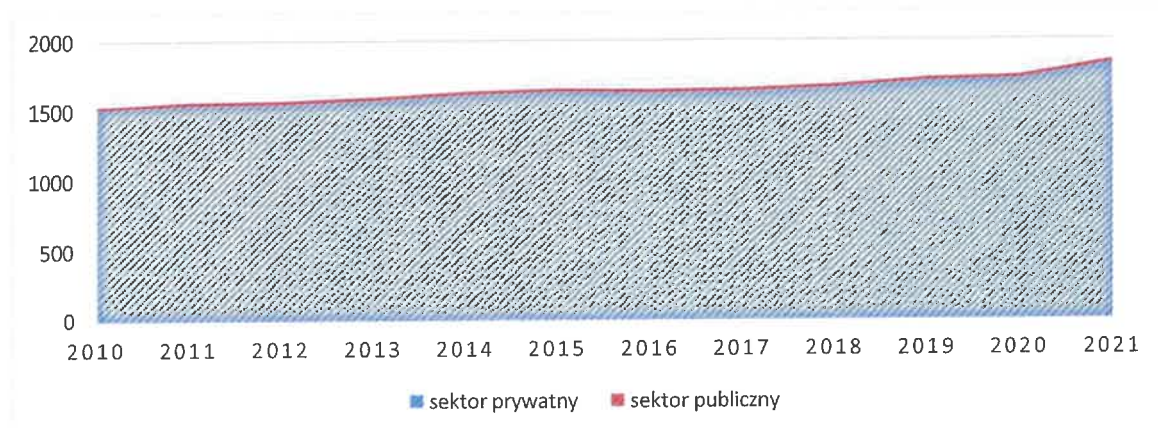
Tabela 11 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON.

Lp.		2001	2021
1	sektor publiczny	ogółem	18
2		państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	13
3		ogółem	-
4		przedsiębiorstwa państwowe	-
5		spółki prawa handlowego	1
6	sektor prywatny	ogółem	1221
7		zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	-
8		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1052
9		spółki prawa handlowego	-
10		spółki handlowe	32
11		spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-
12		spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	8
13		spółdzielnie	3
14		fundacje	0
15		stowarzyszenia i organizacje społeczne	13

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

Liczba podmiotów gospodarczych w Wilkowicach wzrastała systematycznie od 2010 roku.

Wykres 7 Podmioty gospodarki narodowej ogółem w latach 2010 - 2021.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

W strukturze przedsiębiorstw analizowanej pod względem wielkości zdecydowanie dominują mikroprzedsiębiorstwa w liczbie 1 804 podmiotów. Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 9 osób stanowią około 97% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych w gminie. Kolejno klasyfikują się: małe przedsiębiorstwa – 51 podmiotów (zatrudniające od 10 do 49 pracowników), średnie przedsiębiorstwa

– 4 podmiotów (zatrudniające od 50 do 249 pracowników), duże przedsiębiorstwa – 2 podmioty (zatrudniające 250 i więcej pracowników).

Liczebność podmiotów gospodarczych w podziale na grupy rodzajów działalności PKD 2007 przedstawia się następująco: przemysł i budownictwo 468, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 16, pozostała działalność 1 377. Najwięcej podmiotów gospodarczych w 2021 roku prowadziło działalność w sferze handlu hurtowego i detalicznego, w tym naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Drugą pod względem wielkości grupą przedsiębiorców są podmioty zajmujące się budownictwem, a następnie działalnością profesjonalną, naukową i techniczną.

Tabela 12 Podmioty gospodarki narodowej wg PKD.

Lp.	Sekcja PKD 2007		2021
1	Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	16
2	Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	0
3	Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	205
4	Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3
5	Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	10
6	Sekcja F	Budownictwo	250
7	Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	380
8	Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	93
9	Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	66
10	Sekcja J	Informacja i komunikacja	77
11	Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	52
12	Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	48
13	Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	223
14	Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	63
15	Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5
16	Sekcja P	Edukacja	77
17	Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	150
18	Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	30
19	Sekcja S	Pozostała działalność usługowa	108
20	-	ogółem	1 856

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (<https://stat.gov.pl/banki-i-bazy-danych/>)

6 Budżet gminy

Według danych GUS z 2022 roku suma wydatków z budżetu gminy Wilkowice wyniosła 94,1 mln złotych, co daje 7,1 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 4.1% w porównaniu do roku 2021. Największa część budżetu gminy Wilkowice - 38.8% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Duża część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 750 - Administracja publiczna (11.7%) oraz na Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7.4%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 21,4 mln złotych, czyli 22,7% wydatków ogółem. Suma dochodów do budżetu gminy Wilkowice wyniosła w 2022 roku 80,3 mln złotych, co daje 6,0 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to spadek dochodów

o 16.1% w porównaniu do roku 2021. Największa część dochodów wygenerował Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (43.2%). Duża część wpływów pochodzi z Działu 758 - Różne rozliczenia (19.6%) oraz z Działu 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (9.8%). W budżecie gminy Wilkowice wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 1,6 tys. złotych na mieszkańca (26,5%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 53,9 złotych na mieszkańca (0,9%).

Tabela 13. Budżet gminy

rok	dochody		wydatki	
	ogółem	na 1 mieszkańca	ogółem	na 1 mieszkańca
2016	50,6	3,8	43,8	3,3
2017	51,6	3,9	50,7	3,8
2018	59,5	4,5	60,9	4,6
2019	81,5	6,1	81,8	6,1
2020	101,2	7,5	97,1	7,2
2021	93,7	7,0	90,8	6,8
2022	80,3	6,0	94,1	7,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W analizowanym okresie dochody gminy systematycznie rosły. Warto zwrócić uwagę na fakt, że w latach 2020 i 2021 dochody gminy przewyższały jej wydatki. Dane te świadczą o dobrej sytuacji finansowej gminy, co ma znaczenie dla analizy zmian zagospodarowania przestrzennego m.in. ze względu na możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej.

7 Gospodarka nieruchomościami

7.1 Struktura użytkowania gruntów

Tabela 14 Użytkowanie gruntów w gminie Wilkowice.

Lp.	Użytki gruntowe	Powierzchnia w m ²	Udział w całości gminy
1	ogólna powierzchnia gminy	34 294 947,00	100,00
2	grunty rolne	10 097 088,00	29,00
3	w tym:		
	R – grunty orne	6631257,00	19,23
	S – sady	252807,10	0,73
	Ł – łąki trwałe	658599,10	1,91
	Ps – pastwiska trwałe	2094606,00	6,07
	Br – grunty rolne zabudowane	368765,80	1,07
	Wsr – grunty pod stawami	804,16	0,00
	W – grunty pod rowami	24377,95	0,07
	N – nieużytki	65870,73	0,19
4	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	18 180 230,80	52,71
5	w tym:		
	Ls – lasy	17505327	50,76
	Lz – grunty zadrzewione i zakrzewione	670300,3	1,94
	Lzr - grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych.	4603,53	0,01
6	grunty zabudowane i zurbanizowane	5 949 779,59	17,53
7	w tym:		
	B – tereny mieszkaniowe	3 140 505,00	9,11
	Ba – tereny przemysłowe	206 911,80	0,60

		Bi – inne tereny zabudowane	488 729,40	1,42
		Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	55 541,64	0,16
		Bz – tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	147 996,20	0,43
8	w tym tereny komunikacyjne:	dr – drogi	1 684 680,00	4,88
		Tk – tereny kolejowe	21 0637,30	0,61
		Ti - inne tereny komunikacyjne	2 402,99	0,01
		Tp - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	12 375,26	0,04
9	grunty pod wodami		2 56 470,55	0,74
10	w tym:	Wp – grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	255 356,10	0,74
		Ws – grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1 114,45	0,00
11	tereny różne	Tr -tereny różne	5 607,74	0,02

źródło: opracowanie własne na podstawie powierzchni użytków gruntowych pozyskanych z mapy ewidencyjnej

7.2 Zasób nieruchomości gminnych

Stan prawny gruntów zidentyfikowano w zakresie informacji istotnych do podejmowania decyzji w skali i zakresie merytorycznym odpowiadającym studium, to jest w zakresie podstawowych form własności gruntów, ze szczególnym uwzględnieniem gruntów gminnych. Grunty te mają decydujące znaczenie dla realizacji większości celów i zadań publicznych związanych ze zmianą struktury przestrzennej gminy.

Grunty we własności gminy, to głównie tereny dróg, tereny nieruchomości publicznych (obiekty kultury, edukacji, administracji, obsługi infrastruktury technicznej i rekreacyjno-sportowe), zieleni urządzonej (publiczne parki). Dodatkowo gmina posiadana nieliczne tereny rolne. Według danych GUS z 2021 roku łączna powierzchnia gruntów komunalnych Wilkowic wynosi 119 ha, a w tym 102 ha wchodzi w skład gminnego zasobu nieruchomości a 16 ha to powierzchnia gruntów zajęta pod drogi gminne.

Decydująca większość gruntów, niebędących drogami publicznymi i terenami usług publicznych, jest własnością prywatną osób fizycznych lub prawnych. W tej sytuacji, z punktu widzenia celów polityki przestrzennej gminy, wszelkie podejmowane działania będą wiązały się z koniecznością wyprzedzającego uregulowania stosunków własnościowych gruntów, wskazanych do realizacji konkretnych przedsięwzięć celu publicznego.

Grunty prywatne mają więc znaczenie decydujące dla realizacji większości ze zidentyfikowanych celów i zadań publicznych, związanych ze stopniową zmianą struktury przestrzennej gminy. Uzyskanie prawa do dysponowania lub częściowego dysponowania nieruchomościami dla realizacji inwestycji celu publicznego winno być przedmiotem przemyślanej, długoterminowej, stabilnej polityki władania, zarządzania i gospodarowania nieruchomościami.

8 Infrastruktura komunalna

Do zadań własnych gminy należy zaspokojenie potrzeb mieszkańców poprzez budowę i utrzymanie infrastruktury komunalnej z zakresu:

- zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków;
- gospodarki odpadami - tj. organizacji i prowadzenia zbiórki, segregacji i utylizacji odpadów;

- budowy i utrzymania cmentarzy komunalnych, w tym zapewnienie ich odpowiedniej wielkości;

Realizacja ww. obowiązków wymaga odpowiedniej bazy materialnej (środki budżetowe, zasoby gruntów, obiekty i urządzenia infrastruktury komunalnej).

Na terenie gminy Wilkowice zlokalizowane są spółki wodociągowe: Spółka Wodociągowa w Wilkowicach, Spółka Wodociągowa w Mesznej, Spółka Wodociągowa w Bystrej oraz „AQUA” S.A. Pozyskują one wodę zarówno z ujęć powierzchniowych usytuowanych na rzekach i potokach, jak i ze studni głębinowych z ustanowionymi strefami ochrony.

Spółka Wodociągowa w Wilkowicach rozprowadza wodę siecią grawitacyjną poprzez studnie redukcyjne. Sieć pokrywa całą zurbanizowaną powierzchnię Wilkowic, a jej długość to około 48 km. Jakość dostarczanej wody jest bardzo dobra. Spółka Wodociągowa w Mesznej zarządza siecią wodociągową o długości ponad 20 km, do której podłączonych jest ponad 600 obiektów. Jakość wody jest określana jako bardzo miękka 24mg/L CaCo₃. Spółka wodociągowa w Bystrej pozyskuje wodę z ujęcia infiltracyjnego położonego pomiędzy szczytami Magury, Klimczoka i Szyndzielni. Jakość dostarczanej wody jest bardzo dobra. AQUA S.A. świadczy usługę zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na terenie gmin powiatu bielskiego oraz sąsiednich. Długość sieci wodociągowej to około 2085 km. Wodę oceniono na bardzo miękką. Na terenie gminy Wilkowice przedsiębiorstwo wraz ze spółkami gminnymi tworzy spójną sieć wodociągową.

Według danych GUS w 2021 roku odsetek budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci wodociągowej wyniósł 83,4%. Długość czynnej sieci rozdzielczej wyniósł w 2021 roku 109,3 km. Stan techniczny sieci w poszczególnych sołectwach jest zróżnicowany, jednak gmina sukcesywnie realizuje inwestycje wymiany i modernizacji sieci wykonanej z żeliwa i stali.

W zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków Gmina Wilkowice należy do aglomeracji Bielsko-Biała Komorowice (o RLM 233 193), a administratorem systemu kanalizacji jest spółka AQUA S.A. Ścieki komunalne są odprowadzane systemem kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni w Bielsku-Białej – Komorowicach. Ścieki z terenów nieskanalizowanych gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, skąd są wywożone przez upoważnione firmy do oczyszczalni ścieków w Komorowicach, lub są oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Spółka AQUA S. A. prowadzi również usługi w zakresie odprowadzania i przyjmowania ścieków przemysłowych. Ponadto przy Oczyszczalni Ścieków Komorowice znajduje się Stacja Utylizacji Emulsji Olejowych, która oferuje usługi w zakresie przetwarzania odpadów niebezpiecznych, głównie emulsji olejowych i cieczy zaolejonych.

Ważnym elementem gospodarki ściekowej w Wilkowicach jest system odprowadzania wód opadowych. Wody opadowe i roztopowe najczęściej zagospodarowywane są na nieruchomościach indywidualnie przez mieszkańców i działalności gospodarcze, oraz trafiają w wyniku spływów powierzchniowych do przydrożnych rowów i cieków powierzchniowych. Aktualnie w trakcie realizacji inwestycji gmina sukcesywnie realizuje budowę instalacji kanalizacji deszczowej, odwadniającej drogi gminne i tereny administracji publicznej.

Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej zostało określone w ramach osi priorytetowej V „Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów” Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wilkowice na lata 2017-2020 z pespektywą na lata 2021-2024.

W analizowanym okresie można zauważyć stały wzrost liczby budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci kanalizacyjnej. Według danych GUS w 2022 roku 77,8% budynków mieszkalnych było przyłączonych do sieci kanalizacyjnej, a długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 60,9 km. W 2023 roku Urząd Gminy w Wilkowicach kontynuował budowę infrastruktury kanalizacyjnej, dzięki czemu odsetek przyłączonych budynków wynosi aktualnie ponad 90%.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych jest ustawowym obowiązkiem gmin, nałożonym ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Obowiązki odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców realizuje firma Ekoład Sp. z o.o., zlokalizowana przy ul. Swojskiej 3 w Wilkowicach. Mieszkańcy gminy mogą także korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Wilkowicach przy ul. Wilkowskiej 51.

Odpady komunalne na terenie gminy odbierane są głównie z gospodarstw domowych, przedsiębiorstw handlowych oraz obiektów użyteczności publicznej. Selektywne zbieranie odpadów odbywa się poprzez ich segregację z podziałem na papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne i odpady biodegradowalne. Ponadto zbierane są także odpady wielkogabarytowe w wyznaczonych terminach. Mieszkańcy gminy mogą korzystać z aplikacji SegreGO, która udostępnia harmonogram wywozu śmieci, informuje o sposobie gospodarowania odpadami w gminie oraz informuje mieszkańców o sposobie segregacji i postępowania z odpadami.

Masa wytworzonych odpadów średnio przez jednego mieszkańca w 2021 roku wyniosła w Wilkowicach 310 kg. W 2021 roku 63,8% odpadów zebrano selektywnie. Ilości odpadów komunalnych odebranych z terenów gminy w 2021 r. są następujące:

- opakowania z papieru i tektury: 186,80 ton,
- opakowania ze szkła: 373,42 ton,
- opakowania z tworzyw sztucznych: 387,58 ton,
- zmieszane odpady opakowaniowe: 13,55 ton,
- wielkogabarytowe: 270,92 ton,
- biodegradowalne: 785,20 ton,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne: 9,53 ton,
- pozostałe odpady zebrane selektywnie: 570,46 ton,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne: 1 500,14 ton.

W przeszłości na terenie gminy działało składowisko z instalacją przedsiębiorstwa Ekoład Sp. z o.o. do zbiórki, zagospodarowania i unieszkodliwiania odpadów. W 2015 roku rozpoczęła się rekultywacja tego terenu. Od czasu likwidacji składowiska odpady przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Bielsku-Białej.

9 Infrastruktura komunikacyjna

Transport na obszarze gminy odbywa się głównie z wykorzystaniem infrastruktury drogowej. Uzupełnieniem przewozów drogowych są pasażerskie i towarowe przewozy kolejowe.

Podstawowy układ komunikacji drogowej w Wilkowicach stanowią:

- droga ekspresowa S1: Pyrzowice – granica państwa ze Słowacją,
- droga wojewódzka nr 942 relacji Bielsko-Biała - Wiśła,
- drogi powiatowe i gminne.

Ruch tranzytowy odbywa się głównie poprzez drogę S1, pozostały układ komunikacyjny obsługuje ruch wewnętrzny.

Ważnym generatorem ruchu na obszarze gminy jest strefa aktywności gospodarczej zlokalizowana w południowej części Wilkowic – przy drodze ekspresowej S1 i w pobliżu drogi wojewódzkiej 942.

Układ komunikacji kolejowej w gminie tworzy linia kolejowa nr 139, relacji Katowice-Zwardoń, na odcinku Bielsko-Biała Leszczyny-Żywiec. Linia jest o znaczeniu państwowym, magistralna, na fragmencie dwutorowa i zelektryfikowana. Należy do transeuropejskiej sieci transportu TEN-T oraz międzynarodowej sieci linii kolejowych AGC i GTC.

Gmina jest podzielona na dwie części poprzez linię kolejową oraz drogę ekspresową S1. Występuje konieczność wyboru trasy uwzględniając przejazdy kolejowe oraz przeprawy pod drogą S1, co utrudnia przemieszczanie pomiędzy poszczególnymi częściami.

Komunikacja zbiorowa w Wilkowicach obsługiwana jest przez komunikację kolejową i autobusową.

Na terenie Wilkowic znajduje się jedna stacja PKP – Wilkowice Bystra, na której zatrzymują się lokalne pociągi spółki Koleje Śląskie sp. z o.o., jadące do Katowic, Bielska-Białej, Żywca i Zwardonia. Gmina jest bezpośrednio połączona koleją z centrum województwa śląskiego. Pozostałe pociągi, w tym międzynarodowe nie zatrzymują się na stacji.

Komunikację autobusową na obszarze gminy i powiatu realizuje głównie Komunikacja Beskidzka S.A., dawniej PKS w Bielsku-Białej S.A. oraz MZK w Bielsku-Białej i przewoźnicy prywatni. Główne połączenia autobusowe obsługujące teren Wilkowic to:

Linie Komunikacji Beskidzkiej S.A.:

- linia 116 (Bielsko-Biała – Pietrzykowice przez Wilkowice Górne i Bystrą),
- linia 117 (Bielsko-Biała – Rybarzowice przez Bystrą, Mieszna, Buczkowice Skrzyżowanie),
- linia 118 (Bielsko-Biała – Rybarzowice przez Wilkowice, Łodygowice Skrzyżowanie),
- linia 119 (Bielsko-Biała – Kalna przez Bystrą, Mieszna, Buczkowice, Godziszkę),
- linia 120 (Bielsko-Biała – Szczyrk Biały Krzyż przez Bystrą, Mieszna, Buczkowice, Szczyrk Białą),
- linia 156 (Bystra Śląska – Mieszna, Wilkowice Granica (kursuje w dni nauki szkolnej).

Linie MZK w Bielsku-Białej:

- linia 2 (Osiedle Kopernika – Wilkowice Górne),
- linia 57 (Filarowa Med Work/Bielsko-Biała Dworzec – Bystra Leśniczówka).

10 Podsumowanie

Z przedstawionych powyżej analiz można wyciągnąć następujące wnioski:

- liczba ludności nieznacznie wzrasta, co będzie wymagało przeanalizowania rezerw w zakresie infrastruktury społecznej takich jak miejsca w przedszkolach i szkołach, jednakże obok tego pozytywnego zjawiska można zaobserwować systematyczny wzrost liczby ludności w wieku senioralnym, co wskazuje na potrzebę zwiększenia nacisku na rozwój funkcji związanych z obsługą tej grupy (lecznictwo, rekreacja, wypoczynek, pomoc społeczna);
- obecne wyposażenie gminy w usługi zasadniczo jest wystarczające i dostosowane do potrzeb mieszkańców, ewentualne niedobory mogą być uzupełnione w oparciu o obowiązujące plany miejscowe;
- potrzeby w zakresie terenów sportowych, rekreacyjnych i zielonych są zaspokojone w dużym stopniu; tereny wskazane w studium oraz planach miejscowych dla rozwoju ww. funkcji pozwalają na pełne zaspokojenie potrzeb;
- ujemne saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy świadczy o niekorzystnej sytuacji rynku pracy, szczególnie w tym kontekście warto rozwijać strefę aktywności gospodarczej wzdłuż drogi S1;
- Wilkowice, jako gmina bezpośrednio sąsiadująca z Bielskiem-Białą, doświadcza trudności w konkurowaniu o inwestorów; zainteresowanie terenami inwestycyjnymi ze strony podmiotów zewnętrznych jest stosunkowo niskie;
- w strukturze działających podmiotów gospodarczych na terenie gminy dominują mikroprzedsiębiorstwa. Sektor małych i średnich przedsiębiorstw wymaga wsparcia, m.in. poprzez przygotowanie i uzbrojenie terenów pod inwestycje;
- niekorzystnym czynnikiem dla rozwoju przedsiębiorczości jest brak bezpośredniego zjazdu z drogi S1 na tereny inwestycyjne w gminie, obsługa tych terenów z S1 może być realizowana poprzez węzeł Buczkowice;
- podstawowy układ komunikacyjny jest wystarczający.

III. ANALIZA DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH

1 Dokumenty planistyczne obowiązujące

1.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice

Na terenie gminy Wilkowice obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice (Uchwała Rady Gminy Wilkowice Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010 roku). W okresie analizy przystąpiono do opracowania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice (Uchwała Rady Gminy Wilkowice nr XLV/379/2018 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice).

1.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Wilkowice prawie cała pokryta jest obowiązującymi planami miejscowymi. Niewielki fragment gminy nieobjęty planem miejscowym zalicza się do kolejowych terenów zamkniętych, można zatem stwierdzić, że cały obszar gminy posiada jednoznaczne przesądzenie oraz podlega regulacjom prawa miejscowego.

Poniżej zamieszczono wykaz planów miejscowych obowiązujących na terenie gminy Wilkowice.

Tabela 15 Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy.

L.p.	Nr uchwały i data podjęcia	Przedmiot regulacji
1.	Uchwała Nr XLV/451/2010 Rady Gminy Wilkowice z dnia 17 września 2010 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice dla terenów położonych w części Bystrej i Miesznej od ul. Szczyrkowskiej w kierunku zachodnim do granic parku krajobrazowego Beskidu Śląskiego
2.	Uchwała Nr XVIII/134/2012 Rady Gminy Wilkowice z dnia 23 marca 2012 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice w centralnej części gminy
3.	Uchwała Nr XXIII/177/2012 Rady Gminy Wilkowice z dnia 25 lipca 2012 r.	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice we wschodniej części gminy (obejmującą obszar od ul. Prostej i Wyzwolenia w kierunku ul. Żywieckiej i torów kolejowych do granic gminy)
4.	Uchwała Nr XLI/337/2013 Rady Gminy Wilkowice z dnia 27 listopada 2013 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki numer 3672/3 zlokalizowanej w miejscowości Wilkowice, przy ulicy Żywieckiej
5.	Uchwała Nr XLI/338/2013 Rady Gminy Wilkowice z dnia 27 listopada 2013 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w miejscowości Mieszna w rejonie ulicy Dębowej
6.	Uchwała Nr XLIV/366/2018 Rady Gminy Wilkowice z dnia 31 stycznia 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice obejmującego obszar od ul. Żywieckiej w kierunku wschodnim do ul. Prostej oraz od ul. Wyzwolenia w kierunku północnym do granic administracyjnych Gminy
7.	Uchwała Nr XLV/378/2018 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 lutego 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w centralnej części gminy w miejscowości Wilkowice (obręb Wilkowice), przy ul. Grabecznik
8.	Uchwała Nr XLVII/394/2018 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 kwietnia 2018 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy w miejscowości Bystra (obręb Bystra Śląska), w rejonie ul. Niecałej i ul. Szczyrkowskiej

L.p.	Nr uchwały i data podjęcia	Przedmiot regulacji
9.	Uchwała Nr IX/81/2019 Rady Gminy Wilkowice z dnia 19 czerwca 2019 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice dla terenów położonych w części Bystrej i Miesznej od ul. Szczyrkowskiej w kierunku zachodnim do granic Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego
10.	Uchwała Nr XVIII/181/2020 Rady Gminy Wilkowice z dnia 27 maja 2020 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu Gminy Wilkowice, dla terenów położonych we wschodniej części gminy, zlokalizowanych w miejscowości Wilkowice (obręb ewidencyjny Huciska) pomiędzy ul. Żniwną a granicą administracyjną Gminy Wilkowice
11.	Uchwała Nr XXIV/227/2020 Rady Gminy Wilkowice z dnia 09 grudnia 2020 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy, obejmującego część Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego w miejscowości Bystra i Mieszna (obręby ewidencyjne Bystra Krakowska, Mieszna)
12.	Uchwała Nr XLVI/432/2022 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 września 2022 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy, obejmujący część terenu Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego w miejscowości Bystra (obręby ewidencyjne Bystra Krakowska, Bystra Śląska)
13.	Uchwała nr LXII/545/2023 Rady Gminy Wilkowice z dnia z dnia 29 listopada 2023 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w centralnej części Gminy Wilkowice, obejmującego działki o nr 272/1, 272/2, 273/1, 273/3, 274, 275 zlokalizowane w miejscowości Mieszna (obręb ewidencyjny: Mieszna, jednostka ewidencyjna: Wilkowice)

źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Gminy Wilkowice

W tabeli poniżej określono przeznaczenie terenów na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz ze wskazaniem procentowego udziału w ogólnej powierzchni gminy.

Tabela 16 Zestawienie przeznaczenia terenów według obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy.

Lp.	Przeznaczenie terenu wg obowiązujących planów miejscowych	Powierzchnia terenu (ha)	Udział powierzchni ogólnej (%)	w
1	KD – drogi publiczne	17,57355	0,5	
2	KDD – teren dróg publicznych dojazdowych	33,04107	1,0	
3	KDE – teren dróg publicznych ekspresowych	40,54865	1,2	
4	KDG – teren dróg publicznych głównych	9,526511	0,3	
5	KDGP – teren dróg publicznych głównych przyśpieszonych	9,416052	0,3	
6	KDL – teren dróg publicznych lokalnych	22,14114	0,6	
7	KDW – teren dróg wewnętrznych	19,38453	0,6	
8	KDZ – teren dróg publicznych zbiorczych	1,451943	0,0	
9	KK – teren kolei	19,71142	0,6	
10	MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	646,0339	18,7	
11	MN/U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami	191,9982	5,6	
12	MR – teren zabudowy zagrodowej	7,25471	0,2	
13	MU – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej	28,93337	0,8	
14	O – teren składowiska odpadów	1,936595	0,1	
15	PU – teren produkcyjno-usługowy	78,11454	2,3	
16	R – teren upraw polowych	127,9806	3,7	

17	RZ – teren upraw polowych z zakazem zabudowy	37,42876	1,1
18	U – teren usług	19,77022	0,6
19	UK – teren usług kultu religijnego	2,124732	0,1
20	UP – teren usług publicznych	5,526723	0,2
21	US – teren usług sportu	28,66948	0,8
22	US/UT – teren usług sportu i turystyki	41,08058	1,2
23	UT – teren usług turystyki	10,17364	0,3
24	UZ – teren usług zdrowia	17,00787	0,5
25	W – teren wodociągów	3,116943	0,1
26	ZC – teren cmentarzy	4,797081	0,1
27	ZDL – teren zieleni leśnej	6,014689	0,2
28	ZE – teren zieleni	15,97071	0,5
29	ZL – teren lasów	1750,901	50,7
30	ZL/U – teren lasów z usługami	1,110214	0,0
31	ZN – teren zieleni naturalnej	165,597	4,8
32	ZP – teren zieleni urządzonej	1,823201	0,1
33	ZU – teren zieleni z usługami	3,939189	0,1
34	ZW – teren zieleni przyrodnej	70,84617	2,1
35	ZW/W – teren zieleni przyrodnej i wód powierzchniowych	6,26014	0,2

źródło: opracowanie własne

1.3 Dokumenty planistyczne w trakcie opracowania

Obecnie nie toczą się żadne procedury związane z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania lub ich zmianą.

2 Analiza aktualności studium

2.1 Ocena zgodności studium z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Gminy Wilkowice do roku 2030

Kierunki rozwoju i przekształceń określone w studium są spójne ze Strategią Rozwoju Gminy Wilkowice do roku 2030 (Uchwała Nr LII/478/2023 Rady Gminy Wilkowice dnia 1 marca 2023 r.), a także uchwalonymi przez Radę Gminy dokumentami, stanowiącymi narzędzia służące realizacji strategicznych celów gminy.

Założeniem podstawowym Strategii jest ukierunkowanie na podstawową misję oraz wizję:

Misją władz samorządowych wraz z partnerami społecznymi jest ustawiczne kreowanie Gminy Wilkowice jako miejsca przyjaznego, pożądanego i wymarzonego zamieszkania oraz spędzania wolnego czasu.

Wizja rozwoju gminy Wilkowice do roku 2030:

„Gmina Wilkowice w pełni korzysta ze swojego strategicznego położenia względem gminy Bielska-Białej oraz wysokiej dostępności komunikacyjnej (infrastruktury drogowej, kolejowej oraz transportu zbiorowego), co determinuje jej wysoką atrakcyjność osadniczą. Dbalność o środowisko naturalne, w tym obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, rozsądne zarządzanie terenami

przeznaczonymi pod zabudowę mieszkalną, brak uciążliwego przemysłu, wysoki poziom edukacji oraz poczucie bezpieczeństwa czynią Gminę Wilkowice pożądanym prestiżowym miejscem do zamieszkania. Dzięki bogatej ofercie kulturalnej i sportowej mieszkańcy identyfikują się z gminą co przynosi korzyści w postaci ich zaangażowania w działania na rzecz społeczności lokalnej.”

Główne 4 obszary strategiczne wskazane w Strategii to:

- Jakość życia mieszkańców,
- Środowisko naturalne i ekologia,
- Tożsamość Gminy,
- Zrównoważony i odpowiedzialny rozwój Gminy.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ został przyjęty w 2016 r. Jego ustalenia nie obowiązywały na etapie sporządzania i uchwalenia studium. W związku ze współzależnością pomiędzy ustaleniami PZPW a SUIKZP, które reguluje ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia studium nie są aktualne w zakresie zgodności z Planem Województwa.

2.2 Ocena zgodności studium z obowiązującymi przepisami prawa

Z uwagi na dużą dezaktualizację danych zawartych w obowiązującym „Studium...” oraz stopień zaawansowania prac nad nowym dokumentem (etap wyłożenia do publicznego wglądu) oceny zgodności studium z obowiązującymi przepisami prawa dokonano dwuetapowo. W odniesieniu do obowiązującego dokumentu oraz projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice, przyjmując, że Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice (Uchwała Rady Gminy Wilkowice Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010 roku) zachowuje swoją aktualność do czasu przyjęcia nowego studium.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, iż obecna podstawa prawna dotycząca zasad sporządzenia studium oraz jego zmian tj. art. od 9 do 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, uległa zmianie – została z dniem 24 września 2023 r. wykreślona z ww. ustawy na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o *zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688).

Tabela 17. Studium – ocena aktualności.

Zakres	Zakres uwzględnienia w obowiązującym studium	Potencjalny wpływ na zmianę ustaleń kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w studium
1	2	3
- w ust. 1 dodano pkt 2a): „1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: 2a) diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy”.	Studium uwzględniło diagnozę zawartą w obowiązującej wtedy strategii rozwoju gminy.	Nieznaczny. Przy kolejnej zmianie studium należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy. Wnioski w diagnoz mogą potencjalnie wpłynąć na zmianę ustaleń kierunków

		zagospodarowania przestrzennego w studium.
- w ust. 1 dodano pkt 4a): „1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: 4a) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych”.	Brak podstawy do uwzględnienia - audyt krajobrazowy dla województwa śląskiego nie został jeszcze opracowany.	Brak wpływu - potencjalny wpływ na zmianę ustaleń kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w studium może wystąpić dopiero po sporządzeniu audytu krajobrazowego
- w ust. 1 zmieniono treść pkt. 5): „1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem”.	Brak wskazania uwarunkowań w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.	Nieznaczący. Informacje do uzupełnienia przy kolejnej zmianie studium.
- w ust. 1 zmieniono treść pkt. 5), w ust. 2 zmieniono treść pkt. 7) oraz dodano ust. 5, 6 i 7 - w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2021 poz. 485), zmieniającej ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium należy przeprowadzić bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę: „2. W studium określa się w szczególności: 1) uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d: a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy”; „5. Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno: 1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a-c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy; 2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i	Brak opracowania.	Potencjalnie znaczący. W przypadku opracowywania nowego dokumentu studium lub zmiany obowiązującego studium konieczne będzie sporządzenie bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. Powyższe oznacza, że w przypadku niekorzystnych trendów demograficznych i/lub warunków społeczno-ekonomicznych, przy jednoczesnych dużych rezerwach terenowych w aktualnie obowiązującym studium (w tym uwzględniając tereny ogrodów działkowych) może zająć konieczność zmiany przyjętych kierunków rozwoju, polegającej na ograniczeniu obszarów zabudowy i zainwestowania w przypadku tworzenia nowego studium lub braku swobodnych możliwości wyznaczenia nowych obszarów pod zabudowę w przypadku zmiany studium.

<p>obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;</p> <p>3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;</p> <p>4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:</p> <p>a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,</p> <p>b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;</p> <p>5) określa się:</p> <p>a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,</p> <p>b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;</p> <p>6) w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne, o których mowa w pkt 5 lit. b, przekraczają możliwości finansowania, o których mowa w pkt 5 lit. a, dokonuje się zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.</p> <p>6. Działania, o których mowa w ust. 5, mogą wymagać powtórzenia, na zasadzie analizy wariantów lub realizacji procesu iteracyjnego, oraz powtórzenia wszystkich lub części z nich, także w połączeniu z innymi czynnościami przeprowadzanymi w ramach prac nad projektem studium.</p> <p>7. Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1,</p>		
---	--	--

<p>bierze się pod uwagę: 1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat; 2) niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%."</p>		
<p>- w ust. 1 dodano pkt 15): „1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej”; - w ust. 2 zmieniono pkt 11): „2. W studium określa się w szczególności: 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych” (wcześniej „obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi”).</p>	<p>Na planszy kierunków pokazano zasięg terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Ponadto wskazano, iż dla terenów międzywała oraz pozostałych obszarów bezpośredniego zagrożenia należy stosować wymagania wynikające z „Prawa wodnego”.</p>	<p>Wyznaczone obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią wraz z obszarem międzywała w większości pokrywają się z wyznaczonymi na podstawie map zagrożenia powodziowego „obszarami szczególnego zagrożenia powodzią”, stąd nie będą wpływać na zmianę polityki przestrzennej. Część istniejących i wyznaczonych terenów zurbanizowanych znalazła się według map zagrożenia powodziowego w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią i będą one wymagały zmian. Jednakże z uwagi na zmianę ustawy prawo wodne nie można jednoznacznie przesądzić, iż w terenach tych trzeba będzie odstąpić od możliwości zabudowy.</p>
<p>- dodany został ust. 2a: „2a. Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie, z wyłączeniem: 1) wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki - w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne; 2) urządzeń innych niż wolnostojące.”</p>	<p>Brak wyznaczonych obszarów.</p>	<p>Potencjalnie znaczący. Brak wskazania obszarów, na których można lokalizować urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW ogranicza lokalizację takich inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy. Warto dodać, że rozważane może być jedynie dopuszczenie inwestycji ze źródeł odnawialnych innych niż wiatr, gdyż zgodnie z Ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych nakazuje się zachowanie co najmniej dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowych od zabudowy mieszkaniowej. Wstępna analiza wykazała, iż w obszarze gminy lokalizacja elektrowni wiatrowych z uwagi na obowiązujące plany miejscowe i zagospodarowanie</p>

		<p>istniejące jest prawie niemożliwa.</p> <p>Zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy, w kontekście braku ustaleń w tym zakresie w obowiązującym studium, możliwe jest lokalizowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wolnostojących instalacji fotowoltaicznych do 500 kW, - wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki, - instalacji innych niż wolnostojące bez ograniczeń mocy. <p>Instalacje o mocy do 500 kW są wystarczające na pokrycie zapotrzebowania na energię pojedynczych obiektów. Przyjmuje się, że instalacja o mocy 500 kW wymaga ok. 1 ha powierzchni. W przypadku zamiaru umożliwienia realizacji farm fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW, konieczne jest ustalenie ich rozmieszczenia w studium – poprzez wyznaczenie terenów przeznaczonych pod produkcję energii odnawialnej lub poprzez ich dopuszczenie w terenach przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną.</p>
- w ust. 2 dodano pkt 14a): „2. W studium określa się w szczególności: 14a) obszary zdegradowane”	Brak wskazania obszarów	Nieznacznym. W przypadku opracowywania nowego dokumentu studium lub zmiany obowiązującego studium konieczne będzie określenie obszarów zdegradowanych.
- w ust. 2 zmieniono pkt 15): „2. W studium określa się w szczególności: 15) granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa”.	Nie dotyczy	Brak wpływu – brak inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Wskazane w tabeli zmiany oraz pojawienie się nowych wymogów, związanych z dodatkowymi analizami, nie oznacza dezaktualizacji założeń przestrzennych „Studium...” w całości, może jedynie przesądzać o konieczności dokonania weryfikacji ustaleń w kilku niestrategicznych obszarach gminy lub skorzystania z możliwości utrzymania, jako nienaruszającego ustaleń „Studium...” stanu istniejącego zagospodarowania terenu. W ramach prac nad projektem nowego studium, elementami decydującymi o możliwościach rozwoju przestrzennego gminy są bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz uwarunkowania przyrodnicze. Wyniki bilansu są korzystne i nie ograniczają istotnie możliwości wprowadzania nowych terenów. Niemniej jednak uwarunkowania przyrodnicze szczególnie obszary parków krajobrazowych wpływają na rozkład przestrzenny terenów, które mogą zostać przeznaczone dla nowej zabudowy.

Kolejna analiza zgodności studium z przepisami *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z dnia 27 marca 2003 roku przeprowadzona została w aspekcie zawartości i aktualności elementów wymaganych przepisami art. 10 ust. 1 i 2, w związku z przepisami art. 65 ww. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (czyli przyjmując datę wygaśnięcia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z chwilą wejścia w życie planu ogólnego gminy, ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r.), przy czym analiza ta dotyczy procedowanego projektu „Studium...” i przedstawia zakres potrzeby aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień w kontekście zapisów planu ogólnego i innych dokumentów planistycznych przewidzianych znowelizowaną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Tabela 18. Analiza zgodności zakresu projektu studium z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stan na 2023 r. oraz na 2024 r., potrzeba aktualizacji zagadnień oraz zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.

Lp.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
1.	art. 10 ust. 1.: W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:				art. 10 e ust. 3 pkt 4) ustawy o samorządzie gminnym: model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, rozumiany jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni, w tym:
	1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	Zakres uwzględniony	---	---	a) strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych
2.	2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	Zakres uwzględniony	---	---	
3.	2a) diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy;	Zakres uwzględniony	---	---	art. 10e. ustawy o samorządzie gminnym: ust. 3. Strategia rozwoju gminy zawiera <u>wnioski z diagnozy</u> , o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1846), przygotowanej na potrzeby tej strategii art. 10a. ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju: 1. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.
4.	3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	Zakres uwzględniony	---	---	a) system powiązań przyrodniczych

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

l.p.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
5.	4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	Zakres uwzględniony	Wskazana jest weryfikacja w zakresie aktualności listy zabytków	---	---
6.	4a) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	Wymóg uwzględnienia audytu krajobrazowego został wprowadzony poprzez <i>zmianę niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu</i> z dnia 6 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 774). Jak dotąd audyt krajobrazowy nie został opracowany.	Wskazane jest uwzględnienie audytu krajobrazowego - po jego opracowaniu	---	---
7.	5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem	Zakres uwzględniony	Wskazane jest uwzględnienie aktualnych danych demograficznych	---	---
8.	6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	Zakres uwzględniony	---	---	---
9.	7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności: a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego.	Zakres uwzględniony	---	---	---

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

Lp.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
	c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;				
10.	8) stanu prawnego gruntów	Zakres uwzględniony	---	---	---
11.	9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	Zakres uwzględniony	---	---	---
12.	10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	Zakres uwzględniony	---	---	---
13.	11) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	Zakres uwzględniony	---	---	---
14.	12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	Zakres uwzględniony	---	---	---
15.	13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	Zakres uwzględniony	---	---	a) główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych, b) główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej;
16.	14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	Studium wskazało ponadlokalne cele publiczne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa	---	---	---

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

Lp.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
		Śląskiego 2020+ przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Z dnia 13.09.2016r., poz.4619). Ww. plan jest w aktualizacji.			
17.	15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej	Zakres uwzględniony	---	---	---
18.	art. 10 ust. 2. w studium określa się w szczególności:		Art. 13b. Ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności:		
19.	1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d: a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy	Dla studium został sporządzony bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, który określił zapotrzebowanie na nowe tereny zabudowy wraz ze wskaźnikami. Z uwagi na brak audytu krajobrazowego dla województwa śląskiego studium zawiera autorską waloryzację krajobrazu gminy.	W przypadku opracowywania nowego dokumentu o randze planu ogólnego konieczna będzie aktualizacja: - prognoz demograficznych, - zapotrzebowania na tereny aktywności gospodarczej, wskaźników zabudowy i zagospodarowania, - uwzględnienia audytu krajobrazowego, jeśli zostanie opracowany. ... Wymagane jest obliczenie: - <i>zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową</i> - <i>chłonności terenów niezabudowanych w strefach planistycznych.</i>	1) <i>politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego</i> ... 7) zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie	art. 10 e ust. 3: pkt 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczące: a) zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu, b) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, c) kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej, d) zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597 i 1688), e) zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego, f) kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej, g) zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW, h) zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, i) zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

l.p.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w nowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
					produkcyjnej, j) zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
20.	3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	Studium zawiera wymagane ustalenia	Należy uwzględnić	a) formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,	---
21.	4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	Studium zawiera wymagane ustalenia	Wskazana jest aktualizacja po nowelizacji GEZ	j) zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951 i 1688), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,	---
22.	5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	Studium zawiera wymagane ustalenia	Wskazana jest aktualizacja w dostosowaniu do obowiązujących przepisów w szczególności w zakresie gospodarki odpadami oraz odnawialnych źródeł energii.	4) rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;	---
23.	6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	Studium zawiera wymagane obszary	---	---	---
24.	7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu	Studium wskazało ponadlokalne cele publiczne na podstawie Planu	Wskazana jest aktualizacja w zakresie nowych ponadlokalnych celów	2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa;	---

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

Lp.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
	ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa	Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VI/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619). Ww. plan jest w aktualizacji.	publicznych, jeżeli zostaną takie przyjęte do czasu opracowania planu ogólnego.		
25.	8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej	W studium nie wskazano takich obszarów z uwagi na brak wskazań wynikających z uwarunkowań lub przepisów odrębnych.	---	---	---
26.	9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	W studium nie wskazano konkretnych obszarów na których gmina zamierza sporządzić plany, a jedynie wytyczne do ich sporządzania.	---	---	---
27.	10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	Studium zawiera ustalenia w tym zakresie	---	---	---
28.	11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	Studium wskazało obszary szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie map zagrożenia powodzią oraz osuwiska na podstawie kart	Wskazany jest monitoring map zagrożenia powodzią z uwagi na ich aktualizacje w okresach pięcioletnich.	b) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału, d) tereny zagrożone ruchami	---

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2018-2023

l.p.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
		rejestracyjnych osuwisk.		masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,	
29.	12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	Studium nie zawiera ustaleń w tym zakresie – nie wyznaczono takich obszarów na terenie gminy Wilkowice.	Należy uwzględnić po aktualizacji danych geologicznych – jeśli takie obszary występują.	g) tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi, h) udokumentowane złoża kopalni, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,	---
30.	13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120)	Studium nie zawiera ustaleń w tym zakresie – nie występują obszary pomników zagłady	---	k) obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,	---
31.	14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	Studium nie zawiera ustaleń w tym zakresie	Wskazany jest monitoring i ewentualna aktualizacja w tym zakresie	n) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,	---
32.	14a) obszary zdegradowane	Studium nie zawiera ustaleń w tym zakresie	W trakcie opracowania jest nowy dokument: Gminny program rewitalizacji, który wskazał nowe zasięgi obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji. Po jego zakończeniu wskazana jest aktualizacja w tym zakresie.	o) obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,	Art. 4 ust. 1, art. 8 i 11 oraz art. 15 ustawy o rewitalizacji
33.	15) granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z	W studium wskazano: - granice terenów zamkniętych kolejowych;	Należy uwzględnić	l) tereny zamknięte i ich strefy ochronne,	---

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

l.p.	Studjum uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znolizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
	decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa	tereny te nie posiadają stref ochronnych, - strefy ochronne od terenów zamkniętych wojskowych, które znajdują się poza obszarem gminy.			
34.	art. 10 ust. 2a. Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie, z wyłączeniem: 1) wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VII i nieużytki - w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne; 2) urządzeń innych niż wolnostojące.	W studium wskazano: - obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW, wraz ze strefami ochronnymi, - obszary, na których dopuszczono urządzenia wytwarzające energię z OZE o mocy mniejszej 500 kW, - obszary, na których wykluczono rozmieszczenie OZE.	Wymagana jest aktualizacja problematyki i dostosowanie do obowiązujących przepisów w zakresie OZE.	OZE wyznaczone są jako strefy planistyczne: strefa gospodarcza – SG	--

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

l.p.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego		Plan ogólny		Pozostałe dokumenty gminne
	Zakres projektu studium	Zakres uwzględnienia w projekcie studium stan na 1 marca 2024 r.	Potrzeba aktualizacji lub uwzględnienia zagadnień zawartych w znowelizowanych przepisach ustawy wraz z zakresem stan na 2024 r.	Zakres planu ogólnego stan na 2024 r.	Zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.
	1	2	3	4	5
35.	art. 10 3a. Jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² , w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane.	W studium wskazano takie obszary.	Należy uwzględnić	Obiekty wielkopowierzchniowe wyznaczone są jako strefy planistyczne: strefa handlu wielkopowierzchniowego – SH.	—
36.	—	—	Należy uwzględnić problematykę wymaganą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która nie była wymagana w studium.	c) obszary gruntów zmeliorowanych, e) strefy ochronne ujęć wody, f) obszary ochronne zbiorników wód śródłądowych, m) obszary ograniczonego użytkowania, p) obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją, q) grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne	—

Uznaje się, że projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice po jego uchwaleniu zachowa swoją aktualność w zakresie ogólnych kierunków zagospodarowania przestrzennego i w zakresie czasowym określonym w art. 64 ust. 2 i 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688).

Rada Gminy Wilkowice nie przystąpiła jeszcze do sporządzenia planu ogólnego gminy Wilkowice, a wysiłek planistyczny skierowany jest na dokończenie opracowania nowego studium.

Należy stwierdzić, że obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice jest już nieaktualne jednakże z uwagi na praktycznie 100% pokrycie gminy Wilkowice prawem miejscowym nie zachodzą przesłanki do stwierdzenia, że prowadzenie prawidłowej polityki przestrzennej do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy Wilkowice będzie niemożliwe. Wprowadzone ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688) zmiany przepisów planowania przestrzennego (zakresu dokumentów planistycznych w gminie wymaganych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) nie uniemożliwia dokończenia prac nad nowym „Studium...”, a jego przyjęcie wypełnia warunki aktualności i zgodności z przepisami prawa a ponadto będzie stanowiło aktualną bazę zarówno do opracowania planu ogólnego jak też do zmian obowiązujących planów miejscowych w okresie do 1 stycznia 2026 r.

3 Analiza aktualności planów miejscowych

3.1 Ocena zgodności planów z obowiązującymi przepisami prawa

Przedstawiona poniżej tabela zawiera analizę miejscowych planów z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w brzmieniu obowiązującym na dzień sporządzenia niniejszego opracowania.

Tabela 19. Analiza zgodności planów miejscowych z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

lp.	Numer w rej. urb. gminy	Numer uchwały planu miejscowego	Ocena uwzględnienia przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zabezpieczenia celów publicznych, w tym związanych z ochroną przyrody*		Potrzeba aktualizacji dokumentu z punktu widzenia potrzeb inwestycyjnych gminy oraz wniosków mieszkańców*
			3	4	
1.	1.	Nr XLV/451/2010	17 września 2010 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., Plan nie określa wszystkich wskaźników zabudowy i zagospodarowania brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---
2.	2.	Nr XVIII/134/2012	23 marca 2012 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., Plan nie określa wszystkich wskaźników zabudowy i zagospodarowania brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---
3.	3.	Nr XXIII/177/2012	25 lipca 2012 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., Plan nie określa wszystkich wskaźników zabudowy i zagospodarowania brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---
4.	4.	Nr XLI/337/2013	27 listopada 2013 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., Plan nie określa wszystkich wskaźników zabudowy i zagospodarowania brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---
5.	5.	Nr XLI/338/2013	27 listopada 2013 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r. Plan nie określa wszystkich wskaźników zabudowy i zagospodarowania brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

lp.	Numer w rej. urb. gminy	Numer uchwały planu miejscowego	Ocena uwzględnienia przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zabezpieczenia celów publicznych, w tym związanych z ochroną przyrody*	Potrzeba aktualizacji dokumentu z punktu widzenia potrzeb inwestycyjnych gminy oraz wniosków mieszkańców*
				5
1	2	3	4	5
6.	6.	Nr XLIV/366/2018	31 stycznia 2018 r. <ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	--
7.	7.	Nr XLV/378/2018	28 lutego 2018 r. <ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	--
8.	8.	Nr XLVII/394/2018	28 kwietnia 2018 r. <ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy brak ustaleń dotyczących miejsc parkingowych zaopatrzonych w karty parkingowe wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	--
9.	9.	Nr IX/81/2019	19 czerwca 2019 r. <ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	--
10.	10.	Nr XVIII/181/2020	27 maja 2020 r. <ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	--

OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WRAZ Z ANALIZĄ ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM GMINY WILKOWICE W LATACH 2016-2023

lp.	Numer w rej. urb. gminy	Numer uchwały planu miejscowego	3	4	5
11.	11.	Nr XXIV/227/2020	09 grudnia 2020 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---
12.	12.	Nr XLVI/432/2022	28 września 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---
13.	13.	Nr LXII/545/2023	29 listopada 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> plan uchwalony w oparciu o przepisy ustawy z 2003 r., nie narusza ustaleń studium z 2010 r. oraz projektu studium z 2024r., uwzględnia obowiązujące przepisy wskazano przestrzenie publiczne oraz określono przeznaczenia, w których dopuszcza się usługi publiczne oraz wprowadza ustalenia związane z ochroną środowiska i przyrody 	---

Na podstawie tabeli stwierdza się, że część obowiązujących planów miejscowych wymaga dostosowania do obowiązujących przepisów pod kątem użytych pojęć i wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu, a przede wszystkim sposobu zapisu ustaleń i struktury planu miejscowego. W zakresie przeznaczeń terenów są generalnie zgodne z polityką przestrzenną gminy określoną w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice. Nie ma wystarczających podstaw do natychmiastowej zmiany tych planów. Zmiany dostosowujące ustalenia do obowiązujących przepisów powinny być dokonywane sukcesywnie, ale też w dostosowaniu do potrzeb inwestycyjnych właścicieli nieruchomości.

3.2 Wnioski

Pomimo wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688) zmian przepisów planowania przestrzennego (zakresu dokumentów planistycznych w gminie wymaganych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) należy stwierdzić, że **obowiązujące w obszarze gminy Wilkowice miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zachowują swoją aktualność i umożliwiają prowadzenie prawidłowej polityki przestrzennej.**

4 Analiza wniosków o zmianę studium i planów miejscowych

Analiza wniosków o zmianę studium i planów miejscowych obejmuje wnioski złożone w okresie od lutego 2021 r. W przedmiotowym okresie złożonych zostało 264 wniosków.

Tabela 20. Rejestr wniosków o zmianę planów miejscowych i studium złożonych w okresie 02.2021-12.2023.

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
1	25-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429/2, 429/3, 429/5, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 276, 277/1 (Huciska)
2	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	412/11 (Huciska)
3	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	412/10, 412/20, 546/1, 546/4
4	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	437/4
5	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	412/19
6	26-02-2021	Zwiększenie zakresu terenów zielonych z istniejącą zabudową	898
7	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	406/3
8	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	275
9	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	654/5

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
10	26-02-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	613/1
11	1-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budownictwa rekreacyjnego	760/27
12	1-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	340/2, 330/1, 360/6
13	1-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	5499/1, 5499/2
14	2-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	1108/1
15	2-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	429, 428, 427
16	3-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budownictwa rekreacyjnego	1271/1, 1271/3
17	04-03-2021	Przeznaczenie części nieruchomości pod zabudowę mieszkaniową tak, aby kształt był bardziej umiarkowany	2831/2
18	4-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	412/16
19	4-03-2021	Zmniejszenie terenów zalewowych na działce z 15 metrów do 5 metrów	2941/9
20	5-03-2021	Zmniejszenie terenów zalewowych na działce z 15 metrów do 5 metrów	2905/22
21	8-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe rezydencjonalne	615/1
22	8-03-2021	Zmiana z terenów mieszkaniowych na mieszkaniowo-usługowe	5472/2
23	8-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów zabudowy letniskowej na zabudowę jednorodzinną przy jednoczesnym zmniejszeniu terenów zieleni przywodnej	2720/1, 2720/2
24	8-03-2021	Przeznaczenie działki na rekreację indywidualną lub zabudowę mieszkaniową lub mieszkaniowo-usługową lub usług sportu i rekreacji z dopuszczeniem realizacji domków letniskowych o powierzchni zabudowy do 100m ²	870/5
25	8-03-2021	Zmiana z terenów rolnych na zabudowę mieszkaniową jednorodziną lub przemysłowo-usługową	4634
		Zmiana z terenu zieleni na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4624
		Zmiana z terenu usług sportu i rekreacji na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4297
		Zmiana z terenów leśnych na zabudowę rekreacyjną	681/19
		Zmiana z terenów leśnych na zabudowę rekreacyjną lub parking	681/21

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
26	8-03-2021	Rozszerzyć istniejącą funkcję usług sportu i rekreacji o funkcję mieszkaniową jednorodzinną	5551/1, 5551/2, 5551/3
27	9-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	619/5
28	9-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	4428, 4431
29	9-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe rezydencjonalne	664/1
30	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe rezydencjonalne	664/5
31	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	296/1, 295/3, 297, 298/2, 296/2, 295/4
32	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe	4560
33	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia na tereny przemysłowo-usługowe	4620
34	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	654/5
35	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele mieszkaniowe jednorodzinne	554/25
36	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów leśnych na zabudowę letniskową	861/14, 861/41, 861/7, 906
37	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów leśnych na zabudowę letniskową	863
38	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów zieleni przywodnej na zabudowę mieszkaniową	918/4
39	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów zieleni przywodnej na zabudowę mieszkaniową	912/7
40	10-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów zieleni przywodnej na zabudowę mieszkaniową	911
41	11-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	295/1, 295/2
42	11-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę rekreacyjną lub mieszkaniową jednorodzinną	1584/8
43	11-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	244/2, 244/3
44	11-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane lub rekreacyjne	839/2, 836/8
45	11-03-2021	Zmiana z terenów zieleni na budowlane	525, 365/2
		Zmiana z terenów zieleni na rolne	180, 180/1, 180/2, 363, 366/10, 90
		Przywrócenie statusu działki budowlanej zgodnie z poprzednim stanem	4662
46	12-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów mieszkaniowo-usługowych na tereny mieszkaniowe	121/16, 121/17

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
47	12-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów mieszkaniowo-usługowych na tereny mieszkaniowe	286/3
48	12-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane lub rekreacyjne	108/5
49	12-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	277/3
50	12-03-2021	Dopuszczenie budowy domków rekreacyjnych jako uzupełnienie funkcji turystycznej i gastronomicznej	1823, 1825/3, 1825/1, 1789/6
		Budowa kanalizacji, wodociągu, gazociągu jako uzupełnienie funkcji turystycznej i gastronomicznej	
		Zmiana klasyfikacji drogi na publiczną wraz z niezbędną infrastrukturą oświetleniem, chodnikiem, szlakiem rowerowym, szlakiem pieszym oraz parkingiem na skraju lasu	
51	12-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów leśnych na zabudowę mieszkaniowo-usługową	826/19
52	14-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1047/3
53	15-03-2021	Wprowadzenie zapisu dopuszczającego prowadzenie niezbędnych inwestycji w istniejących gospodarstwach rolnych, szczególnie w terenach przeznaczonych na funkcje zabudowy mieszkaniowej	Tereny istniejących gospodarstw rolnych
54	15-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele rekreacyjne	1657/8
55	15-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	1342/5
56	15-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane (odlesienie)	295/7
57	15-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	300/1
58	15-03-2021	Przekształcenie działek na cele budowlane lub przemysłowe	4276/2, 771
59	15-03-2021	Zmiana z terenów zieleni na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	42/44, 42/38, 41/9
60	15-03-2021	Wprowadzenie zakazu lokalizacji urządzeń telekomunikacyjnych masztów oraz anten w terenach mieszkalnych oraz w odległości co najmniej 2 km od nich	Obszar gminy Wilkowice
61	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	298/1
62	16-03-2021	Zmiana z terenów zieleni na tereny zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej	3146/6, 5398, 3144/7, 3142, 3144/12
63	16-03-2021	Przeznaczenie z terenów leśnych na mieszkaniowe jednorodzinne	1098/6
64	16-03-2021	Zmiana na tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy siedliskowej	1782, 1790, 1792/1, 1792/2, 2014, 1793/3

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
65	16-03-2021	Zmianę z terenów zieleni na tereny rolne oraz umożliwienie prowadzenia działalności rolniczej, w tym stawiania wiat dla zwierząt, dopuszczeni budowy nowych budynków siedliskowych turystycznych, rekreacyjnych wraz z zapewnieniem do nich dojazdu	158/3
66	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	1020
67	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	1316/11
68	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	1701/1, 1701/2
69	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	820/4
70	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na budowlaną w celu realizacji zabudowań gospodarczych	832/127
71	15-03-2021	Zmiana przeznaczenia na tereny przemysłowo-usługowe	2416/6, 2416/4, 2416/5
72	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na tereny przemysłowe	4357/4, 4302, 4336, 4429, 4434, 4438, 4443
73	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4294, 4332, 4333
74	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	739/1, 738/1, 737/1
75	16-03-2021	Pozostawić tereny rekreacyjne lub zielone wokół działek	1604/5, 1657/3
		Wykluczyć możliwość budowy zbiornika retencyjnego na rzece Białka	
		Podjąć przebudowę ul. Klimczoka	
76	16-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę rekreacyjną lub mieszkaniową jednorodziną	1787/2, 1789/4
77	17-03-2021	Zmianę z terenów zieleni na tereny rolne oraz umożliwienie prowadzenia działalności rolniczej, w tym stawiania wiat dla zwierząt, dopuszczenie budowy nowych budynków siedliskowych turystycznych, rekreacyjnych wraz z zapewnieniem do nich dojazdu. Ponadto nadanie statutu działek usługowych działkom na których działalność usługowa jest prowadzona	911, 909/1, 909/2, 907, 7/1, 903, 908/2, 908/3, 913
78	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4505, 4508
79	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową	613/3, 613/4, 554/62, 554/64
80	17-03-2021	Zmianę z terenów zieleni na tereny rolne oraz umożliwienie prowadzenia działalności rolniczej, w tym stawiania wiat dla zwierząt, dopuszczenie budowy nowych budynków siedliskowych turystycznych, rekreacyjnych wraz z zapewnieniem do nich dojazdu.	912

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
		Ponadto nadanie statutu działek usługowych działkom na których działalność usługowa jest prowadzona	
81	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	1047/3
82	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia z terenów zieleni na tereny mieszkaniowo-turystyczne	
		Uregulowanie kwestii dróg publicznych w terenie objętym wnioskiem	
		Zniesienie stref ochronnych od zbiornika pod Magurką	
83	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4505, 4491
84	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4496/2
85	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	808/6
86	17-03-2021	Zmiana z terenów rolnych na zabudowę mieszkaniową jednorodziną lub przemysłowo-usługową	4284, 4292
87	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4558
88	24-05-2021	Zmiana z terenów rolnych na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	1122/1, 1123, 1109/3, 1120, 1121, 1124/1, 1136/3, 1906, 1907
89	17-03-2021	Przedłużenie ulicy gminnej	2720/2, 2707/33
90	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	3024/2
		Przedłużenie ulicy gminnej	
91	17-03-2021	Ustalenie linii zabudowy	788/5
		Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	
		Wykluczenie budowy budynków wielorodzinnych	
		Budowa oświetlenia	
92	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	437/3
93	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę rekreacyjną	1657/13, 1656/2, 1657/2, 1993, 1651/2, 1658, 1661/2
94	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4326, 4299, 684/3
95	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę rekreacyjną	1656/14

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
96	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę rekreacyjną	1656/5, 1665/17
97	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3975
98	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3950
99	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3986
100	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	462/1
101	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	838/2
102	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	838/1
103	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	650/11
104	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	641/63
105	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	649/2
106	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	653/4
107	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	460/2
108	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	617/1
109	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	457
110	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	460/1
111	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	461/2
112	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	461/4
113	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3984
114	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3985
115	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3945
116	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na przemysłowo-usługowy	3559/1
117	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	660/8, 644/7
118	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1061/2, 1059/1, 1060, 1059/3, 1043/2, 1044/2

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
119	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub usługową	3172/2
120	17-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	3266/8
121	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub usługowo-mieszkaniową	3142, 3144/13, 3144/2
122	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	233/8
123	18-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	4301, 4335, 4430, 4440, 4597, 4357/5
124	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	4627, 4300
125	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	4337, 4288
126	18-03-2021	Zmianę z terenów zieleni na tereny rolne oraz umożliwienie prowadzenia działalności rolniczej, w tym stawiania wiat dla zwierząt, dopuszczenie budowy nowych budynków siedliskowych turystycznych, rekreacyjnych wraz z zapewnieniem do nich dojazdu. Ponadto nadanie statutu działek usługowych działkom na których działalność usługowa jest prowadzona	64/2, 64/3, 66, 70, 71, 73, 76
		Umożliwienie lokalizacji zbiorników retencyjnych	
127	18-03-2021	Zabezpieczenie terenów pod budowę infrastruktury drogowej	Cały obszar wsi Meszna
		Zabezpieczenie terenów pod rekreację ścieżki, place biwakowe, siłownie plenerowe	
128	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1633/6, 1632/8, 1632/9
129	18-03-2021	Zmiana zapisów w jednostce zieleni w celu umożliwienia prowadzenia działalności rolniczej	Przysiółki na Magurce
		Dopuszczenie budowy budynków gospodarczych	
		Dopuszczenie budowy budynków mieszkalnych	
		Wprowadzenie dróg do przysiółków	
130	18-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	4261
131	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	61/2, 45/2
132	18-03-2021	Utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia i dopuszczenie możliwości zabudowy zagrodowej	3924, 3925, 3951, 3996/1
133	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1019

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
134	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1098/6
135	18-03-2021	Usunięcie zapisów zakazujących lub ograniczających budowę elektrowni wodnych, wiatrowych oraz fotowoltaicznych	Obszar gminy
		Wprowadzenie zabudowy rekreacyjnej	1657/14, 1657/11, 1657/5
		Odstąpienie od realizacji zbiornika wodnego na rzece Biała	1669/1, 1671, 1670, 1669/2
136	18-03-2021	Usunięcie zapisów zakazujących lub ograniczających budowę elektrowni wodnych, wiatrowych oraz fotowoltaicznych	Obszar gminy
		Wprowadzenie zabudowy rekreacyjnej	1657/14, 1657/11, 1657/5
		Odstąpienie od realizacji zbiornika wodnego na rzece Biała	1679/2, 1675, 1676, 1678/1
137	18-03-2021	Usunięcie zapisów zakazujących lub ograniczających budowę elektrowni wodnych, wiatrowych oraz fotowoltaicznych	Obszar gminy
		Wprowadzenie zabudowy rekreacyjnej	1657/14, 1657/11, 1657/5
		Odstąpienie od realizacji zbiornika wodnego na rzece Biała	1679/1, 1673, 1674
138	18-03-2021	Usunięcie zapisów zakazujących lub ograniczających budowę elektrowni wodnych, wiatrowych oraz fotowoltaicznych	Obszar gminy
		Wprowadzenie zabudowy rekreacyjnej	1657/14, 1657/11, 1657/5
		Odstąpienie od realizacji zbiornika wodnego na rzece Biała	Obszar gminy
139	18-03-2021	Zmianę z terenów zieleni na tereny rolne oraz umożliwienie prowadzenia działalności rolniczej, w tym stawiania wiat dla zwierząt, dopuszczenie budowy nowych budynków siedliskowych turystycznych, rekreacyjnych wraz z zapewnieniem do nich dojazdu. Ponadto nadanie statutu działek usługowych działkom na których działalność usługowa jest prowadzona	929/1, 929/3, 929/6
140	18-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	244/3, 259, 260/1
141	18-03-2021	Zmiana na działki usługowo-turystyczne lub letniskowe	377, 376
142	18-03-2021	Zmiana z terenów m mieszkaniowych na tereny przemysłowo-usługowe	3300/125, 3300/20, 3300/22, 3300/162, 3300/164, 5416
143	18-03-2021	Zmiana z terenów m mieszkaniowych na tereny przemysłowo-usługowe	3300/162
144	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	3032/2

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
145	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	2891, 2892
146	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	2877/3
147	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	799/1
148	17-03-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	196/10
149	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1025, 3991/1
150	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	4469
151	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	5519/1, 5519/2, 1164/3
152	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	5519/1, 5519/2, 1162
153	18-03-2021	Zmianę z terenów zieleni na tereny rolne oraz umożliwienie prowadzenia działalności rolniczej, w tym stawiania wiat dla zwierząt, dopuszczenie budowy nowych budynków siedliskowych turystycznych, rekreacyjnych wraz z zapewnieniem do nich dojazdu. Ponadto nadanie statutu działek usługowych działkom na których działalność usługowa jest prowadzona	Przysiółki na Magurce
154	18-03-2021	Zmiana na zabudowę przemysłowo-usługową	3968
155	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową lub zabudowę letniskową	788, 797, 775, 776, 774/2, 773, 777, 778
156	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1036, 1037, 1038, 1039, 3990/1, 1027/7, 1027/9, 1027/11
157	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1006, 1007, 1008, 1009, 1010/1, 999/1, 999/2, 1004/3, 5492/1, 985/1
158	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1024
159	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1016/5
160	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1021/2
161	18-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1016/7
162	19-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1657/14, 1657/11, 1657/5
163	19-03-2021	Zmiana na zabudowę rekreacyjną	1657/14, 1657/11, 1657/5

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
164	19-03-2021	Wykluczyć możliwość budowy zbiornika retencyjnego na rzece Białka	Obszar gminy
165	19-03-2021	Zmiana na zabudowę mieszkaniową	1657/14, 1657/11, 1657/5
166	19-03-2021	Zmiana na zabudowę rekreacyjną	1657/14, 1657/11, 1657/5
167	19-03-2021	Wykluczyć możliwość budowy zbiornika retencyjnego na rzece Białka	Obszar gminy
168	22-03-2021	Zmiana na zabudowę rekreacyjną	1656/6
169	22-03-2021	Zmiana na zabudowę rekreacyjną	1656/5, 1665/17
170	22-03-2021	Zmiana na zabudowę rekreacyjną	1656/6
171	26-03-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo usługową	1472, 1471, 1473, 1470, 1474, 1465/1, 1521/1, 1515 (dodane działki nr 1514/5, 1521/2, 1465/2, 1466) obręb 0001
172	11-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę gospodarczą	139/3 obręb 0007
173	20-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową lub rekreacyjną	1229/14
174	21-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową	1584/19
175	23-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową lub rekreacyjną	1229/14
176	27-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę przemysłowo usługową	655/1 obręb 0007
177	27-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę przemysłowo usługową	656/1 obręb 0007
178	27-04-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę przemysłowo usługową	4642
179	28-04-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	660/9
180	24-05-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	2114/1, 2114/2
181	24-05-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	654/4
182	27-05-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo usługową	346/8
183	28-25-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo usługową	346/5
184	08-06-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4481, 4484 (aktualnie działki nr 5652 i 5653)

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
185	29-06-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę przemysłowo usługową	5497/2, 31/3, 5497/1, 37/3, 37/1, 38, 39/2, 39/1, 31/1, 72/3, 72/1, 71/4, 2080, 2081, obręb 0001 (zmiana dz. nr 38 na dz. nr 39) (1084, 590 - oznaczenia dotyczące budynków)
186	13-07-2021	Zwiększenie powierzchni zabudowy działki	1692/6
187	13-07-2021	Utrzymanie zakazu zabudowy	Działki stanowiące strefę ochrony ujęcia źródła wody „Bystrzanka” (obszar RZ w mpzp) obręb 0002 (zgodnie z załącznikiem)
188	02-08-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową	644/10
189	13-08-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1414/25, 1414/26, 1460/4, 1460/5, 1460/7 obręb 0001
190	13-08-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	839/1, 836/7, 836/5, 836/24-29, 838/1, 621, 622, 623 obręb 0001
191	24-08-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	4587, 4611
192	24-08-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1692/52
193	25-08-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	55/24, 55/25
194	09-09-2021	Zmiana przeznaczenia na funkcję produkcyjną	881/5, 922/2-9, 921/1, 3790/2, 3728/1, 881/9, 881/10, 881/12, 878/4 obręb 0007
195	04-10-2021	Zmiana przeznaczenia częściowo na cele budowlane	3175/19
196	15-10-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	456, 470/1 obręb 0001
197	20-10-2021	Zmiana przeznaczenia częściowo na cele budowlane	465/3, 461/5
198	26-10-2021	Zapis dopuszczający posadowienie urządzeń i budynków do uzdatniania i przechowywania wody	07.584/1, 07.1404/1, 07.2373/3, 07.2370/3, 02.944/25, 07.3173/20, 3173/19, 07.3173/5 (zmiana nr działek z 3173/19 na 3173/23 i 3173/22)
199	09-11-2021	Przesunięcie drogi dojazdowej	zgodnie z załącznikiem (tj. 4243, 4242, 3723/2, 997, 948/3) obręb 0007

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
200	10-11-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	139/4, 139/6 obręb 0007
201	19-11-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	3032/4 obręb 0007
202	24-11-2021	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	276/1
203	20-12-2021	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane/ rekreacyjne	64/4
204	13-01-2022	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	1342/6, 1342/4, 1381/1 obręb 0001
205	14-01-2022	Zmiana przeznaczenia całej działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	641/65
206	17-01-2022	Zmiana przeznaczenia całej działki lub części na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	300/6 obręb 0001
207	24-01-2022	Zmiana przeznaczenia całej działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	648/3
208	14-02-2022	Zmiana przeznaczenia na działkę przemysłowo usługową	655/1, 4642 obręb 0007
209	14-02-2022	Zmiana przeznaczenia na działkę przemysłowo usługową	656/1
210	10-05-2022	Zmiana przeznaczenia całej działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	1451, 1450/6, 1450/5
211	16-05-2022	Zaniechanie planów realizacji cmentarza	Rejon działek na przedłużeniu ul. Na Wąłach wzdłuż torów od ul. Szkolnej
212	30-05-2022	Zmiana przeznaczenia działki w całości lub części na zabudowę mieszkaniową lub letniskową	1584/8
213	31-05-2022	Zmiana przeznaczenia na teren pod rekreację, sport i turystykę	07.34, 07.67/1, 06.2230
214	03-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4468, 4476, 4487, 4506, 440/6, 4584 obręb 0007
215	03-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4467, 4460, 4477, 4499, 4507
216	06-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4373/1
217	06-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	383/8
218	06-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4279, 4285, 4291
219	08-06-2022	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	1475/1
220	13-06-2022	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	2707/5, 2707/15
221	13-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodziną	4481, 4484 (aktualnie działki nr 5652 i 5653)

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
222	15-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na teren rolny	1450/22
223	15-06-2022	Zmiana przeznaczenia działki na teren rolny	1450/22
224	23-06-2022	Dopuszczenie możliwości wykonania studni głębinowej i podziemnych urządzeń do pompowania wody	3173/19 (aktualnie działki nr 3173/23 i 3173/22)
225	23-06-2022	Dopuszczenie możliwości wykonania studni głębinowej	944/25
226	29-06-2022	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	5378
227	01-07-2022	Zmiana przeznaczenia na działkę rekreacyjno-budowlaną	51/103
228	26-07-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową lub letniskową	1460/4-8 obręb 0001
229	26-07-2022	Powiększenie powierzchni pod zabudowę	1414/24-25
230	26-07-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę letniskową	1584/8
231	27-07-2022	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	252/8-10, 253/3, 253/4, 254/1, 254/2, 255/1, 255/2 obręb 0007
232	29-08-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową lub letniskową	2400/7, 2400/8, 2400/4
233	06-09-2022	Zmniejszenie szerokości drogi ul. Cmentarnej i przesunięcie jej w kierunku wschodnim	1711/2, 1713/5 obręb 0007
234	06-09-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową lub rekreacyjną	2876
235	08-09-2022	Zmiana przeznaczenia części działki na cele budowlane	3032/4
236	14-09-2022	Zmniejszenie szerokości drogi ul. Cmentarnej i przesunięcie jej w kierunku wschodnim	1700/1, 1700/2, 1696/2, 1695/4, 1695/19, 1695/21 obręb 0007
238	28-09-2022	Zmiana przeznaczenia lasu na pastwisko	219/6
239	28-09-2022	Zmiana przeznaczenia części działki na cele budowlane	897 obręb 0004
240	27-09-2022	Zmiana przeznaczenia działki na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	4541
241	17-11-2022	Zmiana przeznaczenia całej lub części działki na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	4485, 4493, 4495, 4509
242	30-12-2022	Zmiana przeznaczenia całej działki na cele budowlane	55/21
243	28-12-2022	Zmiana przeznaczenia działki na cele budowlane lub mieszkaniowo usługowe	4262, 4269, 4272, 4312, 4315-4319, 4325, 4328, 4329, 4426, 4471, 4557
244	19-01-2023	Zmiana przeznaczenia na las	2238

Lp.	Data złożenia wniosku	Streszczenie wniosku	Oznaczenie nieruchomości
1	2	3	4
245	02-03-2023	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	4572, 4573
246	09-03-2023	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	196/21
247	09-03-2023	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	196/21
248	09-03-2023	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	196/21
249	13-03-2023	Zmiana przeznaczenia na cele budowlane	613/1
250	24-03-2023	Zmiana przeznaczenia na tereny przemysłowo usługowe	31/1, 39/1, 39/2, 38 37/1, 37/3, 72/3, 72/1, 71/4 obręb 0001
251	21-03-2023	Dopuszczenie możliwości lokalizacji OZE	Część działek 42/47, 41/9, 42/34, 42/38, 40/51, oraz pozostałych zgodnie z załącznikiem
252	03-04-2023	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo usługową	3113/5
253	03-04-2023	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo usługową	3111/8
254	29-05-2023	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową lub zagrodową	566/2
255	22-05-2023	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniowo zagrodową z usługami – agroturystyka	125/8
256	22-05-2023	Zmiana przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub dopuszczenie na terenie oznaczonym ML	228, 227/6 obręb 0003
257	23-05-2023	Zmiana przeznaczenia na tereny przemysłowo-usługowe	4619, 4620
257a	25-05-2023	Zmiana przeznaczenia na tereny przemysłowo-usługowe	4631, 4632, 4619, 4620, 4621
258	23-06-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	554/26
259	23-06-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	618 Obręb 0001
260	23-06-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	619/1
261	01-08-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	1087/1 obręb 0005
262	29-08-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	503/1, 504, 505, 4441, 4442, 4599 obręb 0007
263	11-09-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	552, 553 obręb 0001
264	11-09-2023	Zmiana przeznaczenia za zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	551/21, 551/22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Wilkovicach.

Największa liczba wniosków dotyczy przeznaczenia terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zabudowę mieszkaniowo - usługową. Część osób wnioskowała o zmianę przeznaczenia na teren budowlany lub budowlano-inwestycyjny, bez uściślenia funkcji. Przyjęto, że „teren budowlany” jest najczęściej utożsamiany z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, a „teren budowlano-inwestycyjny” z zabudową mieszkaniowo-usługową. Duża liczba wniosków dotyczących przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową może wskazywać na występowanie potrzeb mieszkaniowych osób wnioskujących, które nie mogą się zrealizować w wyznaczonych w studium terenach zabudowy mieszkaniowej. Jednakże, prawdopodobne jest również, że właściciele nieruchomości wnioskują o ich przeznaczenie na tereny budowlane w celu zapewnienia sobie możliwości ewentualnej sprzedaży. Złożono także wnioski o zmianę przeznaczenia na teren produkcyjno-usługowy. Część wniosków dotyczy dopuszczenia lokalizacji odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW. W ramach prac nad projektem studium prowadzone były analizy uwarunkowań, część wniosków została uwzględniona i znalazła odzwierciedlenie w kierunkach zagospodarowania przestrzennego.

Liczba wniosków jest znacząca, jednakże uznanie ich za racjonalne na podstawie zasad zachowania ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju będzie możliwa do potwierdzenia dopiero po zakończeniu procedury opracowania nowego studium, gdyż może okazać się, że część z nich miałaby negatywny wpływ na zagospodarowanie przestrzenne gminy i nie powinna być uwzględniana.

5 Ocena postępów w opracowaniu dokumentów planistycznych - stopień realizacji programu prac planistycznych

W latach 2016-2023 r. (w czasie trwania VIII kadencji) Rada Gminy Wilkowice uchwaliła 8 planów miejscowych (od stycznia 2016 do grudnia 2023 r.) oraz przystąpiła do opracowania nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (w 2018 r.). Plany miejscowe były sporządzane w odpowiedzi na potrzeby inwestycyjne zarówno właścicieli nieruchomości jak i gminy Wilkowice.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice oraz ocena aktualności studium i planów wykazała, że obowiązujące studium umożliwia prowadzenie polityki planistycznej – uchwalania planów miejscowych do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy Wilkowice.

6 Analiza rezerw inwestycyjnych gminy

Niniejsza analiza stanowi podstawę do weryfikacji prowadzonej przez gminę polityki przestrzennej, której jedną z ważniejszych składowych jest właściwe, odpowiadające na rzeczywiste potrzeby zapewnienie rezerw terenowych pod rozwój zabudowy o różnych funkcjach, z czego największe znaczenie dla rozwoju gminy ma planowanie zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej.

Analizę rezerw inwestycyjnych w gminie przeprowadzono w odniesieniu do terenów wyznaczonych w projekcie studium, gdyż zgodnie z obowiązującymi przepisami do dokumentu projektu studium został sporządzony bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Bilans zawiera analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne oraz możliwości finansowe gminy w zakresie wyznaczania zapotrzebowania na nową zabudowę w perspektywie nie dłuższej niż 30 lat. Obszary wyznaczone pod zabudowę w projekcie studium uznaje się zatem za wiążące przy sporządzaniu niniejszej analizy. W celu zwizualizowania rezerw inwestycyjnych porównano zasięgi istniejącej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej do tych zaplanowanych w studium.

Prognoza demograficzna opracowana dla gminy Wilkowice na potrzeby ww. bilansu przewiduje zwiększenie liczby ludności.

6.1 Zabudowa mieszkaniowa

Większość terenów przeznaczonych w studium pod zabudowę mieszkaniową stanowią tereny jednorodzinne i o niskiej intensywności zabudowy. Tereny przeznaczone pod zabudowę wielorodzinną obejmują obszary istniejącej zabudowy oraz duży teren zabudowy wielorodzinnej w zachodniej części gminy.

W 2022 roku w Wilkowicach oddano do użytku 55 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 4,12 nowych lokali. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz od średniej dla całej Polski. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach to 4,95. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2022 roku w Wilkowicach to 135,8 m² i jest ona znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Ma to związek z tym, że w Wilkowicach powstaje głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Zakładając przyjęty w projekcie studium wariant optymistyczny, utrzymania tempa wzrostu demograficznego, w ciągu 30 lat przyrost zasobów mieszkaniowych wyniesie maksymalnie 2 674 nowych mieszkań. Przyjmując średnią liczbę osób, która przypadać będzie na nowo powstałe mieszkania na poziomie 1,5, otrzymamy zasób mieszkaniowy dla ok. 4 012 mieszkańców. Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że przeznaczanie kolejnych gruntów pod zabudowę mieszkaniową jest uzasadnione, jednakże słusznym jest decyzja intensyfikowania terenów mieszkaniowych wskazując na nich możliwość zabudowy wielorodzinnej o niskiej i średniej intensywności, lub zamiana części terenów jednorodzinnych na wielorodzinne, jako odpowiedź na tendencje rynku mieszkaniowego.

6.2 Zabudowa usługowa i produkcyjna

Analizując powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową oraz biorąc pod uwagę fakt, że obecnie zabudowa usługowa rozwija się w umiarkowanym tempie, powierzchnię rezerw terenów usługowych należy uznać za wystarczającą.

Programowanie zapotrzebowania na tereny produkcyjne, w tym składowo-magazynowe nie musi zachowywać proporcji w stosunku do perspektywicznej liczby ludności gminy. Oferta rynku pracy w Wilkowicach zdominowana jest przez tereny produkcyjno-składowo-magazynowe, w których trudno wyróżnić dominującą branżę. Rozwój tych terenów jest szansą na stabilizację rynku pracy i będzie miało wpływ na rozwój całej gminy. Obszary przeznaczone pod zabudowę produkcyjną wyznaczone zostały głównie w rejonie drogi ekspresowej S1.

6.3 Zadania własne gminy

Możliwości inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę nie przekraczają możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy w tym zakresie. Finansowanie tych inwestycji opiera się o wkład własny i środki pomocowe ze źródeł rządowych i unijnych. Oprócz zagadnień finansowych zadania gminy dotyczą również

tworzenia warunków do działalności gospodarczej, wspierania podmiotów przez odpowiednią politykę i promocję gminy.

IV. ANALIZA RUCHU INWESTYCYJNEGO

1 Zmiany w zagospodarowaniu terenów na podstawie wydanych decyzji administracyjnych

Analiza zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym gmin opiera się przede wszystkim na wydawanych:

- pozwoleniach na budowę,
- decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- decyzjach ustalenia warunków zabudowy.

Dzięki ww. dokumentom możliwa jest ocena tempa rozwoju przestrzennego gminy oraz charakter i zasięg przestrzenny zmian zachodzących w użytkowaniu terenów.

Od 2022 r. praktycznie cała gmina Wilkowice pokryta jest planami miejscowymi, niemniej trend wydawania niewielkiej liczby decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy można zaobserwować już od początku okresu analizy, gdyż najistotniejsze obszary urbanizacji w gminie posiadały już plany miejscowe.

1.1 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

W latach 2016-2023 wydano sześć decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, przy czym należy stwierdzić, że ostatnia decyzja wydana została w 2020 r.

Lp.	Nr decyzji (sprawy) i data jej wydania	Rodzaj inwestycji	Oznaczenia nieruchomości (nr dz. ew.)	Streszczenie ustaleń decyzji
1.	U.6733.003.2015 Wydana 17.06.2015 (przyjęta w 2016r.)	Obiekty infrastruktury technicznej	Bystra (obręb geodez. Bystra Krakowska.): odcinek I – w całości na działkach nr 1149, 5499/2, 1135/1, 124/2, 1124/1, 122/1, 1123, 1229/17, 1229/37, 1229/24, 1229/43, 1282, 1287/15, 287/16, 1342/7, 1342/4; w części na działkach nr 1912, 1316/11, 1316/10; odcinek II – w całości na działkach nr 1537/1, 1536, 1532/1,	Modernizacja linii napowietrznej 15kV (skablowanie istniejącej linii napowietrznej 15kV wraz z infrastrukturą towarzyszącą)
2.	U.6733.3. 2017 Wydana 12.02.2018	Obiekt infrastruktury technicznej	Bystra ul. Klimczoka dz. nr 1696/6, 1696/4 (obręb Bystra Krakowska)	Wymiana kubatury istniejącego budynku filtrów (obiekt Stacji Uzdatniania Wody) na terenie ochrony bezpośredniej ujęcia wody powierzchniowej z potoku Białka - umorzenie postępowania na wnioski strony
3.	U.6733.4. 2017 Wydana 2018.01.03	Obiekt infrastruktury technicznej	Bystra ul. Zagrodowa dz. nr 1897/5, 1041, 1039, 1038 (obręb Bystra Krakowska)	Rozbudowa sieci gazowej śr/c L ok. 60 m (wraz z budową przyłącza gazu do bud. mieszk. jednorodz.)
4.	U.6733.3.	Obiekty	Bystra	Przebudowa istniejącej linii

	2018 Wydana 2018.08.06	infrastruktury technicznej	rejon ul. Bukowej dz. nr 1342/7, 1316/10, 1316/6, 1316/5, 1313/3, 5466/2 (obręb Bystra Krakowska)	napowietrznej SN 15kV relacji GPZ Mikuszowice – Piekarnia Wilkowice 0,5 – Bystra MSW: Budowa sieci kablowej SN 15kV „A- B” i „B-C” oraz złącza kablowego SN na działkach nr 1342/7, 1316/10, 1316/6, 1316/5, 1313/3, 5466/2 w jednostce ewidencyjnej 240210_Wilkowice, obręb 0001 Bystra Krakowska oraz rozbiórka istniejącej sieci napowietrznej SN 15 kV na odcinku „C-D” – czyli Budowa sieci kablowej średniego napięcia 15 kV na działkach o nr 1316/10, 1342/7 w Bystrej, w rejonie ul. Bukowej (obręb Bystra Krakowska): odcinek „A-B” (sieć kablowa typu 3xXRUHAKXs 1x120/25mm2, długość trasy 2x1m, długość całkowita 2x8m); część - o dł. ok 10m – z odcinka „B-C” (ciąg odgałęźny: sieć kablowa typu 3xXRUHAKXs 1x70/25mm2, długość trasy – całego odcinka „B- C” - 183m, długość całkowita 200m); złącze kablowe ZK-SN 15kV na działce nr 1316/10 – ist. stacja trafo nr 30357 Bystra Remiza - umorzenie bezpzedmiotowego postępowania
5.	U.6733.3. 2020 Wydana 28.08.2020	Obiekt infrastruktury technicznej	Bystra ul. Klimczoka dz. nr 1696/6, 1694/4 (obręb Bystra Krakowska) Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	Wymiana kubatury (z rozbudową) istniejącego budynku filtrów (obiekt Stacji Uzdatniania Wody) na terenie ochrony bezpośredniej ujęcia wody powierzchniowej z potoku Białka
6.	U.6733.3. 2020 Decyzję wydał organ zastępczy	Obiekt infrastruktury technicznej	Bystra ul. Karpacka dz. nr 1915, 1443/5, 1438/35, 1438/36, 1438/37, 5516, 1438/40, 1438/41, 1438/42 (obręb Bystra Krakowska) Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Wilkowice w wyznaczonych obszarach aglomeracji – budowa kanalizacji w ul. Karpackiej w Bystrej

1.2 Decyzje o warunkach zabudowy

W latach 2016-2023 wydano następujące decyzje o warunkach zabudowy.

• BYSTRA

Lp	Nr decyzji (sprawy) i data jej wydania	Rodzaj inwestycji	Oznaczenia nieruchomości (nr dz. ew.)	Streszczenie ustaleń decyzji	Wygaśnięcie, stwierdzenie nieważności lub zmiana decyzji
1.	U.6730.1.001.2016 1. Wydana 12.07.2016 2. Wydana 22.06.2017	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Bystra rejon ul. Zagrodowa dz. nr 1036, 1037, 1038, 1039 (obręb Bystra Krakowska)	1. Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego z garażem i budynku gospodarczego z przyłączami 2. Zmiana decyzji nr 1 odnośnie możliwości budowy przydomowej oczyszczalni ścieków	1. Ostateczna 22.08.2016
2.	U.6730.1.4.2018 Wydana 06.11.2018	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Bystra ul. Zagrodowa dz. nr 1024, (obręb Bystra Krakowska)	Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego i niezbędnej infrastruktury	Ostateczna 29.11.2018
3.	U.6730.1.5.2018 Wydana 22.10.2018	Zabudowa zagrodowa	Dz. nr 1164/3, Bystra ul. Zagrodowa (obręb Bystra Krakowska)	Rozbudowa istniejącej zagrody o budynek mieszkalny z garażem dla gości gospodarstwa agroturystycznego, wraz z niezbędną infrastrukturą	Ostateczna 14.11.2018
4.	U.6730.1.3.2020 Wydana: 19.10.2020	Zabudowa mieszkalna jednorodzinna	Bystra ul. Zagrodowa dz. nr 1019 (obręb Bystra Krakowska)	Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego z infrastrukturą	Ostateczna: 06.11.2020

• MESZNA

Lp	Nr decyzji (sprawy) i data jej wydania	Rodzaj inwestycji	Oznaczenia nieruchomości (nr dz. ew.)	Streszczenie ustaleń decyzji	Wygaśnięcie, stwierdzenie nieważności lub zmiana decyzji
1.	U.6730.2.001.2016 Wydana 24.10.2016r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Meszna, ul. Sportowa 52 dz. nr 812, 819/3	Rozbudowa istniejącego. budynku mieszkalnego jednorodzinnego (oznaczonego nr porządkowym „52” z nazwą ul. Sportowa) o ok. 10 m ² pow.	Ostateczna 30.11.2016r.

				zabud. - dobudowa pomieszczeń mieszkalnych	
--	--	--	--	--	--

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Wilkowicach.

Od 2021r. nie wydano żadnej decyzji. Oznacza to, że prawo miejscowe pokryło w wystarczającym stopniu obszar inwestycyjnych gminy Wilkowice. W kolejnych latach uzupełniono pokrycie planistyczne.

1.3 Decyzje o pozwoleniu na budowę

W analizowanym okresie od stycznia 2016 r. do grudnia 2023 r. wydanych zostało łącznie 1707 decyzji o pozwoleniu na budowę lub użytkowanie, które pogrupowano według rodzaju przedsięwzięcia i przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Zestawienie decyzji o pozwoleniu na budowę wydanych w poszczególnych latach według rodzaju przedsięwzięcia.

Funkcja	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa	44	83	73	63	69	79	62	63
Zabudowa usługowa ogółem	14	13	11	7	1	7	38	22
Zabudowa produkcyjna, przemysłowa, magazynowa ogółem	17	43	46	22	36	12	30	7
Budynki gospodarcze i garaże	1	8	2	1	5	3	1	5
Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury gminnej	10	18	33	7	-	-	-	-
Przedsięwzięcia z zakresu wewnętrznych instalacji i konstrukcji budynków	60	111	105	125	35	66	33	22
Przedsięwzięcia z zakresu układu komunikacji	6	32	1	10	10	5	4	12
Pozostałe decyzje, niedotyczące nowych przedsięwzięć budowlanych	2	-	1	5	-	18	39	49
RAZEM	154	308	272	240	156	190	207	180

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Wilkowicach.

Łącznie wydano 888 decyzji o realizacji obiektów kubaturowych. Większość decyzji o pozwoleniu na budowę nowych budynków w całym okresie analizy dotyczyły zabudowy mieszkaniowej. Nowa zabudowa usługowa i produkcyjna rozwija się w zdecydowanie mniejszym stopniu. W zakresie infrastruktury pojawiły się inwestycje polegające na budowie i remontach dróg oraz rozbudowie sieci, głównie elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej. Spośród decyzji o pozwoleniu na budowę ponad 550 dotyczyło przedsięwzięć z zakresu wewnętrznych instalacji w budynkach (głównie instalacji gazu) oraz z zakresu konstrukcji dachów i remontu elewacji. Przedsięwzięcia te poprawiają standard lub warunki użytkowania przebudowywanych, rozbudowywanych obiektów, odpowiadają na bieżące potrzeby właścicieli nieruchomości, ale jako utrwalone w przestrzeni funkcje nie mają większego znaczenia dla przedmiotowego opracowania.

WNIOSKI:

W analizowanym okresie od 2016 do 2023 roku większość decyzji o pozwoleniu na budowę wydano w oparciu o prawo miejscowe. Oznacza to, że konsekwentnie prowadzona polityka przestrzenna gminy zabezpiecza przed ryzykiem niekontrolowanych zmian zagospodarowania. Tym samym nowe narzędzie planistyczne, jakim jest plan ogólny, nie wpłynie na sposób prowadzenia polityki przestrzennej gminy.

Główną funkcją, na jaką wydawane były decyzje o pozwoleniu na budowę jest funkcja mieszkaniowa. Na obszarze gminy zdecydowanie przeważają budowy i przebudowy/rozbudowy domów jednorodzinnych. Inwestycje wpisują się w stan funkcjonalny terenów, nie powodując konfliktów z sąsiadującymi przeznaczeniami terenów. Przewaga pozwoleń na budowę budynków jednorodzinnych wskazuje, że tereny mieszkaniowe mają duży potencjał rozwoju. Na obecnym etapie rozwój zabudowy nie jest na tyle intensywny, by ryzyko wytworzenia się niepełnowartościowych terenów było duże.

Analizując pozwolenia na budowę pod kątem lokalizacji na obszarze gminy, stwierdza się, że nowe budynki budowlane powstają w różnych częściach gminy i nie można wskazać rejonów najbardziej atrakcyjnych pod kątem osiedlania się. Oznacza to, że planowanie inwestycji gminnych w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz możliwość występowania w przyszłości potrzeby rozwoju podstawowych usług, winno opierać się bardziej na konsekwentnym uzupełnianiu braków w tej infrastrukturze, niż na działaniach koncentrowanych w określonych obszarach gminy. Znacząca liczba pozwoleń na budowę została wydana na obszarach istniejącej zabudowy. Z kolei rozwój zabudowy produkcyjnej występuje w rejonie drogi ekspresowej S1.

Z uwagi na pełne pokrycie terenu gminy planami miejscowymi, ruch inwestycyjny skupia się w istniejących terenach zabudowy, stanowiąc jej dogęszczenie lub w terenach bardziej oddalonych, ale zaplanowanych jako zurbanizowane. Sytuacja ta powoduje, że warunki ochrony ładu przestrzennego w zakresie koncentracji zabudowy są zachowane. Nowa zabudowa nie wkracza na chronione poprzez plany miejscowe przyrodniczo cenne tereny zieleni przyrodnej, nieurządzonej, lasów oraz tereny rolne. Powoduje to korzystną sytuację nie tylko ze względu na ochronę przyrody, ale również krajobrazu gminy, na którego odbiór mają wpływ wolne od zabudowy tereny rolne. Koncentracja zabudowy na wyznaczonych terenach jest również korzystna z uwagi na możliwość obsługi terenu przez sieci infrastruktury technicznej i komunikację, co racjonalizuje inwestycje gminne w tym zakresie oraz ułatwia realizację samych obiektów.

2 Inwestycje realizowane przez Gminę w latach 2016-2023

Na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy oraz na podstawie zestawień zadań inwestycyjnych wskazanych w Raportach o Stanie Gminy Wilkowice z lat 2016-2023 sporządzono

poniższą listę najważniejszych inwestycji, mających wpływ na zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy:

- od 2017 r. w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Wilkowice w wyznaczonych obszarach aglomeracji”
- termomodernizacja budynku byłej strażnicy przyszpitalnej przy ul. J. Fałata 2H w Bystrej
- budowa budynku usługowego przedszkola przy ul. Szczyrkowskiej w Mesznej wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą
- rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Mesznej
- realizacja zadania „Budowa drogi wewnętrznej ul. Relaksowej w Wilkowicach”
- przebudowa ul. Prostej w Wilkowicach
- przebudowa ciągu drogowego ulic Wiśniowej i Ornej w Bystrej”
- rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnej potoku Białka w Bystrej
- Przebudowa budynku mieszkalnego przy ul. Swojskiej 14 w Wilkowicach wraz z instalacjami wewnętrznymi w celu przyjęcia repatriantów z Kazachstanu
- Przebudowa kładki dla pieszych nad potokiem Białka w ciągu trasy edukacji ekologicznej

Wskazane inwestycje dotyczą głównie rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, drogowej i społecznej. Może to świadczyć o potrzebie obsługi rozwijających się terenów zabudowanych. Można także stwierdzić, że przeprowadzane inwestycje korzystnie wpływają na atrakcyjność dostępnych terenów pod zabudowę.

V. WIELOLETNI PROGRAM SPORZĄDZANIA PLANÓW MIEJSCOWYCH

Zgodnie z wymogiem ustawowym, wójt opracowuje wieloletni program sporządzania planów miejscowych z uwzględnieniem wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Na podstawie analizy złożonych wniosków o zmianę studium i planu miejscowego nie wytypowano obszarów, na których występuje wzmożona presja na zmianę przeznaczenia terenów. Również analiza wydawanych pozwoleń na budowę nie wykazała takiej presji. Złożone wnioski rozlokowane są punktowo na terenie całej gminy i dotyczą głównie zmiany przeznaczenia nieruchomości na tereny zabudowy mieszkaniowej.

W związku z tym, że prawie na całym obszarze gminy obowiązuje plan miejscowy oraz z uwagi na fakt, że na podstawie niniejszej analizy nie wytypowano obszarów, dla których wskazane byłoby przystąpienie do zmiany planu, odstępuje się od sporządzenia wieloletniego programu sporządzenia planów miejscowych. Należy jednak na bieżąco analizować składane wnioski i diagnozować wystąpienie obszarów szczególnie objętych presją inwestycyjną. Na podstawie precyzyjnego rozpoznania potrzeb i oceny możliwości uwzględnienia wniosków należy podejmować decyzje o przystąpieniu do sporządzania planów miejscowych.

Należy mieć na uwadze, że możliwość zmian obowiązujących planów miejscowych oraz przystąpienie do opracowania nowych jest uwarunkowana datą obowiązywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – do końca 2025 r., stąd można zarekomendować opracowanie zmian planów miejscowych w celu wykorzystanie wszystkich rezerw inwestycyjnych wynikających z nowego studium.

Może się również okazać, że niezbędne stanie się rozstrzygnięcie nowych, dziś niemożliwych do przewidzenia, kwestii związanych z zagospodarowaniem przestrzennym. Wówczas również należy podjąć kroki zmierzające do sporządzenia zmiany aktów planowania przestrzennego.

Podsumowując, przyszłe zmiany planów polegać powinny na dostosowaniu ich ustaleń do obowiązującego stanu prawnego, korekcie sposobu zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów przy uwzględnieniu założonej polityki przestrzennej, w tym w zakresie kształtowania wskaźników zabudowy i zagospodarowania oraz przy rozpatrzeniu złożonych wniosków.

VI. PODSUMOWANIE

W wyniku dokonanej analizy stwierdzono, że dokumenty planistyczne obowiązujące w gminie zostały uchwalone w stanie prawnym sprzed 7 lipca 2023 r., czyli przed zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która z chwilą wejścia w życie planu ogólnego gminy, ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r. wygasza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Analiza dokumentu studium Wilkowice wskazuje, że zawiera ono wymagany, zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, niezbędny zakres dokumentu. Elementy, które ustawodawca wprowadził po wejściu w życie studium gminy Wilkowice będą miały zastosowanie w planie ogólnym, do sporządzenia którego Rada Gminy jeszcze nie przystąpiła. Nieaktualność niektórych zagadnień nie powoduje niezgodności studium z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a fakt że Rada Gminy przystąpiła do opracowania nowego dokumentu, którego przyjęcie planowane jest jeszcze w tym roku, umożliwi prowadzenie prawidłowej polityki przestrzennej do czasu uchwalenia planu ogólnego.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zachowują swoją aktualność.

W wyniku analiz nie stwierdzono wystarczających podstaw dla konieczności natychmiastowego doprowadzenia któregośkolwiek z planów do zgodności z wymogami prawa. Podkreślono, iż brak zgodności ustaleń części z obowiązujących planów miejscowych z wymogami art. 15 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie jest tożsamy z brakiem aktualności planów.

W wyniku analizy wniosków w sprawie zmiany dokumentów planistycznych stwierdzono, że są one przedmiotem prac nad nowym studium. Należy mieć jednak na uwadze, że ewentualne poszerzenie terenów budowlanych musi znaleźć potwierdzenie w bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową sporządzonym na nowych zasadach (zgodnie z wymogami zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw z 7 lipca 2023 r.).

Z uwagi na fakt, że prawie cały obszar gminy objęty jest planem miejscowym, zmiany w zagospodarowaniu terenów zachodzą w sposób zaplanowany, w oparciu o prawo miejscowe, co zmniejsza ilość konfliktów przestrzennych. Dzięki temu nie występuje również problem niekontrolowanego rozwoju zabudowy, co ułatwia gminie planowanie zadań własnych z zakresu realizacji układu drogowego i sieci infrastruktury.

Analizowane decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy, wydawane były na obszarach nieobjętych planem miejscowym – terenach kolejowych, które nie są terenami zamkniętymi oraz na terenach, dla których nie obowiązywał plan miejscowy. W sumie w latach 2016-2023 wydano 11 takich decyzji.

Analiza zmian zachodzących w zagospodarowaniu terenów opiera się więc przede wszystkim na wydawanych pozwoleniach na budowę – pozwala ona na ocenę tempa rozwoju przestrzennego oraz charakteru i zasięgu przestrzennego zmian zachodzących w użytkowaniu terenów.

Obecnie na terenie gminy rozwijają się przede wszystkim dwa rodzaje zabudowy: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa stref usługowych i produkcyjnych. Rozwojowi terenów mieszkaniowych nie towarzyszy na razie proporcjonalne zwiększenie ilości usług podstawowych,

choć należy stwierdzić, że jest wystarczające na obecne potrzeby. W analizowanym okresie została również zrealizowana zabudowa usługowo-produkcyjna.

Podsumowując, obserwowane zmiany w zagospodarowaniu można ocenić pozytywnie, z zaznaczeniem niewystarczającego zróżnicowania funkcjonalnego. Potwierdzają one obraz gminy Wilkowice jako przyjaznego do osiedlenia się.

Podsumowując, należy stwierdzić, że dzięki dotychczasowej polityce przestrzennej gminy, procesy inwestycyjne odbywają się w uregulowany sposób, praktycznie nie występuje tu zjawisko nieuporządkowanego rozlewania się zabudowy, wydziałania w przypadkowych miejscach nowych zespołów mieszkaniowych z dala od infrastruktury oraz innych negatywnych zjawisk przestrzennych typowych dla obszarów zabudowanych, w których zarządzanie przestrzenią odbywa się w trybie bezplanistycznym. Nowa zabudowa nie wkracza na chronione poprzez plany miejscowe przyrodniczo cenne tereny zieleni przywodnej, nieurządzonej, lasów oraz tereny rolne. Powoduje to korzystną sytuację nie tylko ze względu na ochronę przyrody, ale również krajobrazu gminy, na którego odbiór mają wpływ wolne od zabudowy tereny rolne. Koncentracja zabudowy na wyznaczonych terenach jest również korzystna z uwagi na możliwość obsługi terenu przez sieci infrastruktury technicznej i komunikację, co racjonalizuje inwestycje gminne w tym zakresie oraz ułatwia realizację samych obiektów.

Autorzy opracowania:

PANOVA

Since 1987

Zespół firmy PANOVA S.A., ul. Górnych Wałów 42, 44-100 Gliwice, w składzie:

mgr inż. arch. Sławomir Tront

mgr inż. arch. Katarzyna Bondek

mgr inż. arch. Sylwia Jendrysek

mgr Martyna Szweda

mgr inż. Dorota Matusz

Spis tabel

Tabela 1 Dynamika zmian stanu ludności na przestrzeni lat (2016-2022)	6
Tabela 2 Gęstość zaludnienia	7
Tabela 3 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wiekowych	9
Tabela 4 Procentowy udział ludności wg ekonomicznych grup wiekowych	9
Tabela 5 Przyrost naturalny	11
Tabela 6 Migracje ludności	12
Tabela 7 Prognoza liczby ludności do roku 2050	13
Tabela 8 Pracujący	13
Tabela 9 Bezrobotni zarejestrowani	14
Tabela 10 Zasoby mieszkaniowe	14
Tabela 11 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON	22
Tabela 12 Podmioty gospodarki narodowej wg PKD	23
Tabela 13. Budżet gminy	24
Tabela 14 Użytkowanie gruntów w Gminie Wilkowice	24
Tabela 15 Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy	30
Tabela 16 Zestawienie przeznaczenia terenów według obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy	31
Tabela 17. Studium – ocena aktualności	33
Tabela 18. Analiza zgodności zakresu projektu studium z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stan na 2023 r. oraz na 2024 r., potrzeba aktualizacji zagadnień oraz zakres innych przepisów mających wpływ na akty planowania przestrzennego stan na 2024 r.	39
Tabela 19. Analiza zgodności planów miejscowych z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	49
Tabela 20. Rejestr wniosków o zmianę planów miejscowych i studium złożonych w okresie 01.2021-12.2023	52
Tabela 21. Zestawienie decyzji o pozwoleniu na budowę wydanych w poszczególnych latach według rodzaju przedsięwzięcia	73

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców w latach 1996-2022	6
Wykres 2 Procentowa struktura wieku	7
Wykres 3 Struktura wieku z podziałem na płeć	7
Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wiekowych	10
Wykres 5 Przyrost naturalny	11
Wykres 6 Mieszkania oddane do użytku w latach 2001-2021	15
Wykres 7 Podmioty gospodarki narodowej ogółem w latach 2010 - 2021	22

Spis załączników graficznych - schematów w skali 1:10 000

- Schemat nr 1. Obszar objęty obowiązującymi planami miejscowymi.
- Schemat nr 2. Działki objęte decyzją pozwolenia na budowę dla budowy lub przebudowy obiektów kubaturowych.
- Schemat nr 3. Obiekty budowlane powstałe w latach 2016-2023.
- Schemat nr 4. Rezerwy inwestycyjne wynikające z obowiązujących planów miejscowych na tle obiektów budowlanych powstałych w latach 2016-2023.

Schemat nr 5. Wnioski o zmianę planów miejscowych i studium złożone w okresie 01.2021-
12.2023.

**Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023**

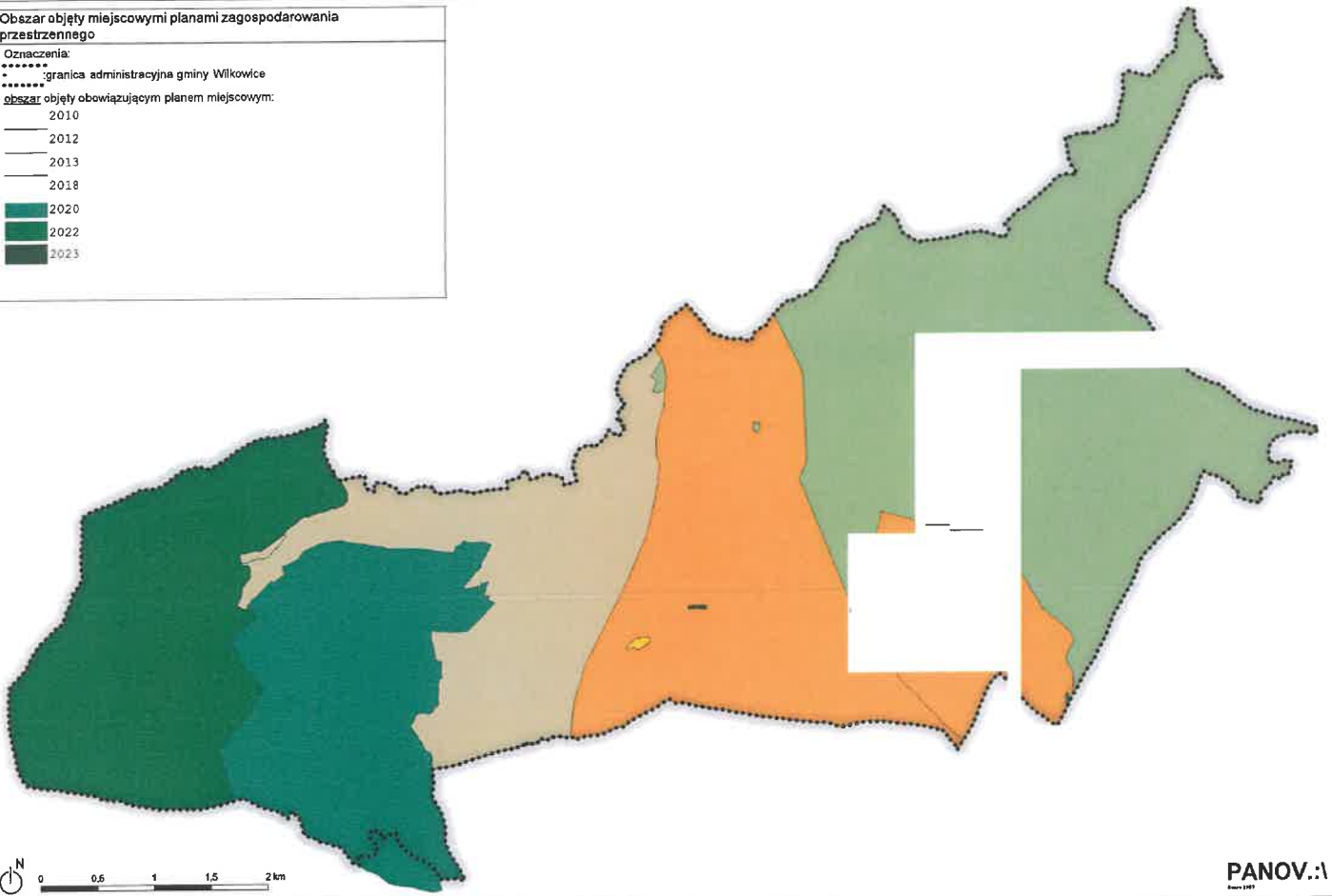
Schemat nr 1: Obszar objęty
miejscowymi planami
zagospodarowania przestrzennego

Obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania
przestrzennego

Oznaczenia:

- ..... granica administracyjna gminy Wilkowice
- ..... obszar objęty obowiązującym planem miejscowym:

—	2010
—	2012
—	2013
—	2018
■	2020
■	2022
■	2023

PANOV.:\

**Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023**

Schemat nr 2: Działki objęte decyzją
pozwolenia na budowę dla budowy lub
przebudowy obiektów kubaturowych

Działki objęte decyzją pozwolenia na budowę
dla budowy lub przebudowy obiektów kubaturowych

Oznaczenia:

.....: granica administracyjna gminy Wilkowice

.....: granice działek

działki objęte decyzją o pozwoleniu na budowę w zakresie:

.....: zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej

.....: zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej

.....: zabudowy usługowej

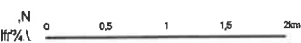
.....: budynków gospodarczych i garaży

.....: tereny zurbanizowane wyznaczone

w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

.....: tereny zabudowy zagrodowej wyznaczone

w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

PANOVIA
S.p.A. 1917

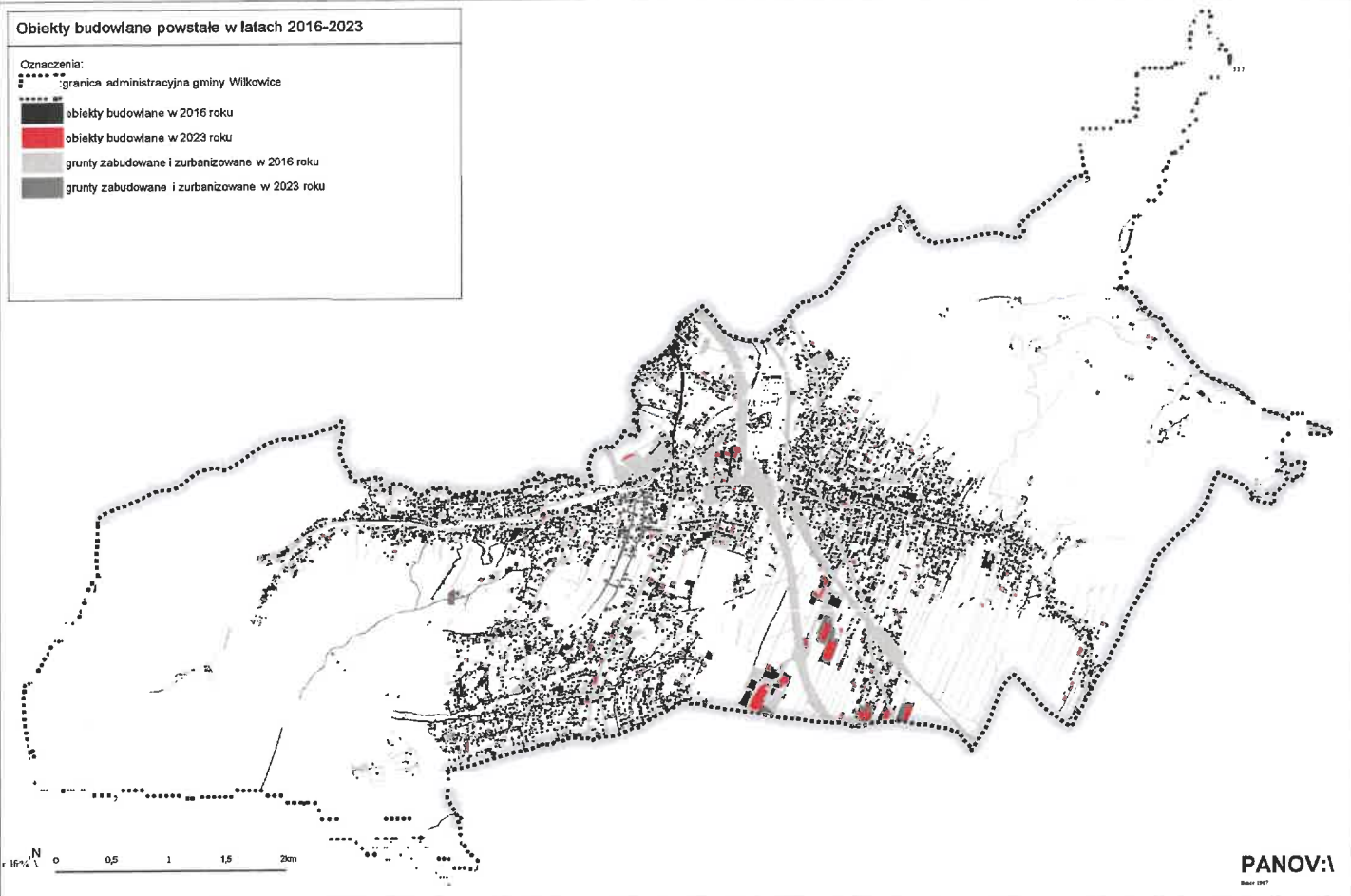
**Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023**

Schemat nr 3: Obiekty budowlane
powstałe w latach 2016-2023

Obiekty budowlane powstałe w latach 2016-2023

Oznaczenia:

- granica administracyjna gminy Wilkowice
- obiekty budowlane w 2016 roku
- obiekty budowlane w 2023 roku
- grunty zabudowane i zurbanizowane w 2016 roku
- grunty zabudowane i zurbanizowane w 2023 roku

PANOVIA
SINCE 1917

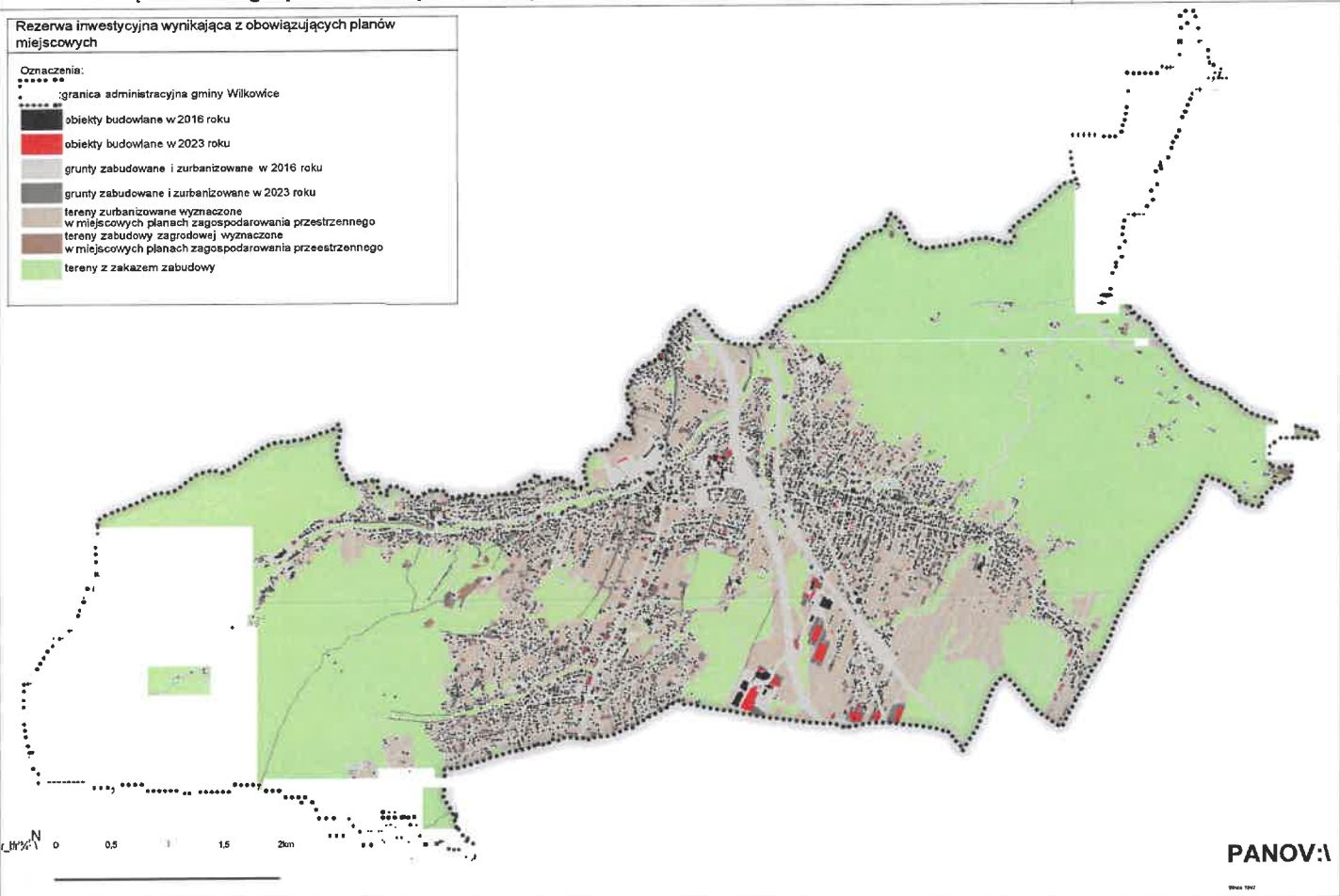
**Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023**

Schemat nr 3: Rezerwa inwestycyjna
wynikająca z obowiązujących planów
miejscowych

Rezerwa inwestycyjna wynikająca z obowiązujących planów miejscowych

Oznaczenia:

- .....: granica administracyjna gminy Wilkowice
- : obiekty budowlane w 2016 roku
- : obiekty budowlane w 2023 roku
- : grunty zabudowane i zurbanizowane w 2016 roku
- : grunty zabudowane i zurbanizowane w 2023 roku
- : tereny zurbanizowane wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
- : tereny zabudowy zagrodowej wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
- : tereny z zakazem zabudowy

**Ocena aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Wilkowice w latach 2016-2023**

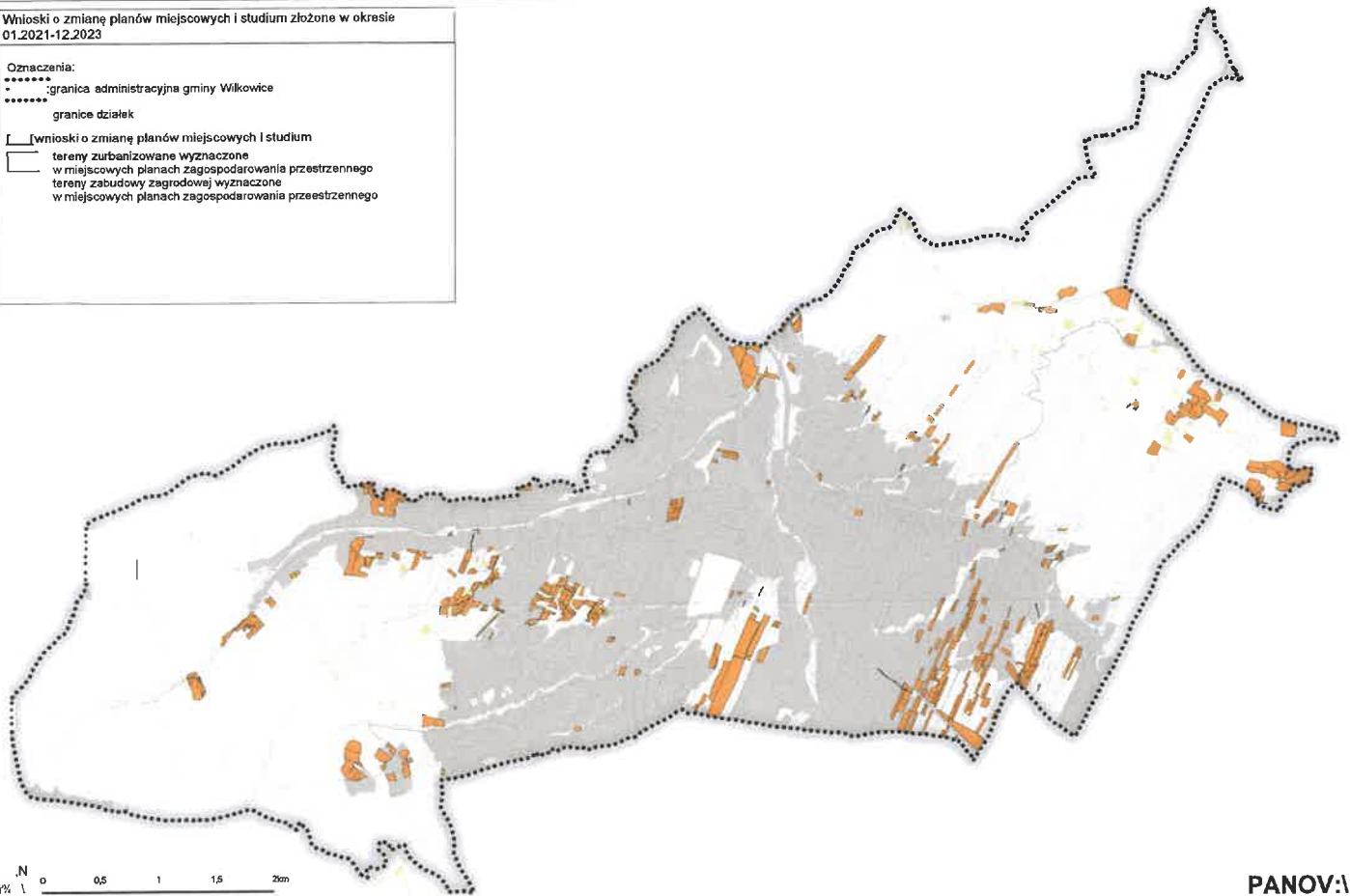
Schemat nr 5: Wnioski o zmianę
planów miejscowych i studium złożone
w okresie 01.2021-12.2023

Wnioski o zmianę planów miejscowych i studium złożone w okresie
01.2021-12.2023

Oznaczenia:

..... granica administracyjna gminy Wilkowice
..... granice działek

□ wnioski o zmianę planów miejscowych i studium
□ tereny zurbanizowane wyznaczone
w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
□ tereny zabudowy zagrodowej wyznaczone
w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

PANOVIA

PRZEWODNICZĄCY RADY
Marcin Kwiatek
mjr Marcin Kwiatek

UZASADNIENIE

Stosownie do uregulowań zawartych w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.), w nawiązaniu do art. 65 i 67 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688) Wójt Gminy Wilkowice zobowiązany jest do wykonania, co najmniej raz w kadencji Rady Gminy, oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ocena aktualności dokumentów planistycznych gminy Wilkowice dokonuje się poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w ramach której ocenia się postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego

Poprzednia „Analiza zmian...” obejmowała okres od 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2016 r. i zakończona została podjęciem uchwały nr XXVIII/225/2016 z dnia 26 października 2016 roku w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice. Niniejsza analiza objęła okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2023 r., co zapewnia ciągłość analiz przestrzennych, jednocześnie na przyszłość zapewni możliwość pozyskiwania danych w ujęciu rocznym.

W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzić można, że:

1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice, przyjęte uchwałą Rady Gminy Wilkowice Nr XXXVIII/396/2010 z dnia 14 stycznia 2010 roku umożliwia prowadzenie polityki przestrzennej gminy, jednak w wielu aspektach wymaga zmiany,

2) toczą się prace nad opracowaniem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilkowice, które będzie umożliwiło prowadzenie polityki przestrzennej w zakresie czasowym określonym w art. 64 ust. 2 i 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688),

3) obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zachowują swoją aktualność.

Na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.), rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o wyniki analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz analizy zgodności studium oraz planów miejscowych z wymogami wynikającymi z ustawy.

Przeprowadzona analiza wraz z wnioskami z niej płynącymi umożliwia podjęcie uchwały w treści przekazanej Radzie Gminy.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Marcin Kwiatek
mgr Marcin Kwiatek